

**การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2**

19 S.A. 2539

**ปริญญานิพนธ์
ของ
นิมิตร มั่นเภา**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย**

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

วิพุธ โสภณ ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพุธ โสภณ)

นส. ✓ กรรมการ
(อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์)

คณะกรรมการสอบ

วิพุธ โสภณ ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพุธ โสภณ)

นส. ✓ กรรมการ
(อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์)

พิศศรี กมลเวช กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิศศรี กมลเวช)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นส. พูลสุวรรณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิพุธ โสภวงศ์และอาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ ที่ท่านได้สละเวลาเพื่อให้ความรู้ คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พิศศรี กมลเวช จากภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ที่กรุณาสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ทำให้การสอบสำเร็จไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์ และอาจารย์จินตนา พุทธเมตะ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ รัตมีพรหม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิลาศ เกื้อมี และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณภราดาสมัครดี ว่องประชาบุญกุลและภราดาอานันท์ ปรีชาวุฒิ ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่กรุณาให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้และอำนวยความสะดวกทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีทุกประการ

ขอขอบพระคุณอาจารย์กาญจนา ชูประดิษฐ์ นางสาววิไล ศรีประภาสุขสันติ นางสาวนฤมล สุรชน นางสาวน้ำผึ้ง แซ่มช้อย นายมนตรี ศรีอยู่ยงค์ และ นายเจริญ กรทรวง ที่อำนวยความสะดวกและให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการพิมพ์ ถ่ายเอกสารต่าง ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุด ขอน้อมระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นที่เคารพและรักยิ่งของผู้วิจัย คณาจารย์ทุกท่านที่สั่งสอนและให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในทุกระดับชั้น ตลอดจนเพื่อน ๆ น้องๆ และศิษย์ที่รักทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

นิมิตร มั่นเภา

**การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2**

**บทคัดย่อ
ของ
นิมิตร มั่นเภา**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
พฤษภาคม 2539**

ปริญญานิพนธ์นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปสาขาวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2 สุ่มมาด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายจำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐาน โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นได้ทำการทดลองโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ด้วยตนเองจำนวน 3 คาบ คาบละ 50 นาที เมื่อการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเสร็จสิ้นลงผู้วิจัยได้ทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน

ผลการทดลองปรากฏว่า หลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**CONSTRUCTION OF PROGRAMMED INSTRUCTION IN THAI SUBJECT
ON ADVERBS ACCORDING TO MATHAYOM SUKSA II CURRICULUM**

**AN ABSTRACT
BY
NIMIT MUNPAO**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Thai
at Srinakarinwirot University
May 1996**

The purpose of this study was to construct a branching programmed instruction about adverbs in Thai according to the curriculum of Mathayom Suksa 2 by the method of experiment.

The experimental group were 30 students from Mathayom Suksa 2 of Assumption College Thonburi of the academic year 1995. These students grade point were below 2, they were chosen by simple random. The experimental group was pre-tested for their knowledge of adverb. The researcher used programmed instruction for the student to learn by themselves for 3 periods, 50 minutes a period. After that these students were post-tested about the using of adverbs in Thai. The result of the experiment revealed that the achievement of the experimental group was significantly higher than the pre-test at the .01 level

The result turned out that the achievement of the students after using the programmed instruction about adverbs in Thai higher than before using the programmed instruction with the significant difference at the level of .01

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำวิเศษณ์.....	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป.....	11
	ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป.....	12
	รูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป.....	14
	ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป.....	15
	หลักการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป.....	16
	ประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูป.....	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป.....	20
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	24
	กลุ่มตัวอย่าง.....	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	24
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
	รูปแบบของการทดลอง.....	27
	การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	33
	จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	33
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	33
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	33
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	34
	อภิปรายผล.....	34
	ข้อเสนอแนะ.....	35
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	35
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	36
	บรรณานุกรม.....	37
	ภาคผนวก.....	44
	ภาคผนวก ก.....	45
	ภาคผนวก ข.....	48
	ภาคผนวก ค.....	154
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	161

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงรูปแบบการทดลอง.....	27
2	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง.....	32
3	แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ เรื่องคำวิเศษณ์.....	46
4	แสดงค่าความแตกต่างและความแตกต่างยกกำลังสองของ คะแนนการทำแบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายบุคคล.....	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คำในภาษาไทยมีให้เลือกใช้ค่อนข้างมากเนื่องจากเราสามารถสร้างคำใหม่ๆ ขึ้นมาใช้ด้วยวิธีการต่างๆ นอกจากนั้นยังยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้อีกด้วย คำต่างๆ นั้นอาจมีความหมายอย่างเดียวกัน หรือความหมายใกล้เคียงกันมาก ฉะนั้นการใช้คำในภาษาไทยจะต้องมีความระมัดระวังและจะต้องทำความเข้าใจกับคำนั้นเสียก่อนว่าเป็นคำชนิดใด ทำหน้าที่อย่างไรและจะต้องรู้ว่าคำนั้นมีความหมายอย่างไร โดยถือหลักการเรียงคำเข้าประโยคเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าเรียงคำผิดที่ความหมายก็ผิดไปด้วย เพราะคำไทยคำเดียวกันทำหน้าที่ในประโยคได้หลายอย่าง ซึ่งคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2529 : 1) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับการเลือกใช้คำในภาษาไทยว่า “การเลือกใช้คำในภาษาไทยจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมและให้ถูกต้อง ดังนั้นสิ่งที่ควรจะต้องรู้เกี่ยวกับการใช้คำคือ รู้ความหมายของคำ รู้ชนิดของคำ ปัญหาการใช้คำ หลักการเลือกใช้คำ อย่างไรก็ตามแม้จะเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ของคำแล้วก็ยังไม่เพียงพอ เพราะคำในภาษาไทยเมื่อปรากฏอยู่โดดๆ ไม่สามารถสรุปความหมายที่ชัดเจนได้” เช่น คำว่า “กัน” คำนี้มีหลายความหมายด้วยกัน เช่น กัดขวาง กันไว้ แยกไว้ โกน และยังใช้เป็นคำวิเศษณ์ประกอบท้ายกริยาอีกด้วย เช่น คิดกัน ทารือกัน เป็นต้น ถ้ากล่าวว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจกันเธอไว้เป็นพยาน” คำว่า “กัน” ในประโยคนี้นี้หมายถึง “แยกไว้” แต่ถ้ากล่าวว่า “คุณแม่กำลังกันคิ้ว” คำว่า “กัน” ในประโยคนี้นี้หมายถึง “โกน” ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2531 : 26) จึงได้อธิบายชี้แจงไว้ว่า “เนื่องจากคำในภาษาไทยนั้นแต่ละคำอาจมีความหมายหลายอย่าง หากอยู่คำเดียวโดดๆ จะไม่ทราบความหมายได้ ต้องอาศัยบริบท เพราะถ้อยคำที่อยู่ตามลำพังย่อมมีความหมายไม่ชัดเจนเท่ากับถ้อยคำที่มีบริบทแวดล้อม”

ในการเลือกใช้คำในภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 67) ได้ให้คำแนะนำว่า “เราควรทราบว่า คำไหนมีที่ใช้อย่างไร เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร” นักไวยากรณ์ได้สังเกตความหมายและหน้าที่ของคำในประโยค แล้วจึงแบ่งคำในภาษาไทยออกเป็นหมวดหรือชนิดได้ 7 ชนิด ได้แก่ นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ สันธาน บุพบท และอุทาน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการใช้คำทั้ง 7 ชนิดนี้ นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 33) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “ผู้ใช้ภาษาควรคำนึงถึงว่าคำในภาษาไทยคำหนึ่งๆ อาจทำหน้าที่ได้หลายหน้าที่ คือ บางคำเป็นทั้งนามและสรรพนาม บางคำเป็นทั้งกริยาแท้และกริยานุเคราะห์ บางคำเป็นทั้งกริยาและวิเศษณ์ ฯลฯ ผู้ใช้ภาษาจึงควรศึกษาและสังเกตการวางคำในประโยคให้ดีก่อนจะตัดสินใจว่าคำนั้นเป็นคำชนิดใดที่เราแปลความหมายหรือใช้คำนั้นถูกต้องไหม โดยเฉพาะคำวิเศษณ์” ซึ่ง พระยาอุปกิตศิลปสาร (2533 : 88) ได้แบ่งย่อยออกไปถึง 10 ชนิดด้วยกันได้แก่ “ลักษณวิเศษณ์ กาลวิเศษณ์ สถานวิเศษณ์ ประมาณวิเศษณ์ นิยมวิเศษณ์ อนิยมวิเศษณ์ ปรุจฉาวิเศษณ์ ประดิษธิวิเศษณ์ ประดิษฐานวิเศษณ์ และประพันธวิเศษณ์”

พระยาอุปทิศศิลปสาร (2533 : 87) ได้ให้คำจำกัดความของคำวิเศษณ์ว่า

คำวิเศษณ์ คือคำจำพวกที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแปลกออกไปได้แก่คำว่า ดี ชั่ว ขาว ดำ ต่ำ สูง เร็ว ช้า เป็นต้น สำหรับประกอบคำอื่น คือ 1. ประกอบนาม เช่น “ม้าเร็ว” ฯลฯ 2. ประกอบสรรพนาม เช่น “ใครบ้าง” ฯลฯ 3. ประกอบกริยา เช่น “เดินช้า” ฯลฯ 4. ประกอบวิเศษณ์ด้วยกัน เช่น “เร็วมาก” ฯลฯ และนอกจากนี้คำวิเศษณ์ยังทำหน้าที่เป็นอกรรมกริยาได้ด้วย เช่นตัวอย่าง “เขาโง่” , “เขาจืดต่อไป” คำ “โง่” และ “จืด” นี้เป็นคำ วิเศษณ์ทำหน้าที่เป็นอกรรมกริยา

จากหนังสือหลักภาษาไทยของพระยาอุปทิศศิลปสาร (2533 : 88) ได้แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น 10 ชนิด แต่หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้แบ่งคำวิเศษณ์ไว้เพียง 9 ชนิด สำหรับคำวิเศษณ์ที่หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตัดออกคือ ประพันธวิเศษณ์ (คำวิเศษณ์ที่ใช้เชื่อมความ) เหตุที่ตัดออกเพราะมีลักษณะและการใช้เหมือนกับคำสันธานที่ใช้เชื่อมความหรือเชื่อมประโยคนั่นเอง จึงอนุโลมให้เป็นคำสันธานได้

ตามหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น 9 ชนิด โดยเปลี่ยนแปลงการเรียกชื่อคำวิเศษณ์แต่ละชนิดใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจลักษณะของคำวิเศษณ์แต่ละชนิดมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ลักษณะวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกลักษณะ
2. กาลวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกเวลา
3. สถานวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกสถานที่
4. ประมาณวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกปริมาณ
5. นิยมวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ
6. อนิยมวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ
7. ปฤจฉาวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์แสดงคำถาม
8. ประดิษณวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ
9. ประดิษณวิเศษณ์	เปลี่ยนมาใช้ว่า	คำวิเศษณ์แสดงความปฏิเสธ

เนื่องจากคำวิเศษณ์มีหลายชนิดทำให้ยากต่อการสังเกตและเข้าใจ นอกจากนั้นเวลาในการเรียนภายในห้องไม่เพียงพอ อีกทั้งเนื้อหาในแบบเรียนไม่ละเอียดเท่าที่ควร บอกเพียงว่าคำวิเศษณ์มีกี่ชนิด อะไรบ้าง แต่ไม่ได้อธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์อย่างละเอียด และไม่ได้เปรียบเทียบคำวิเศษณ์กับคำชนิดอื่นๆ ให้เห็นชัดเจน ในการเรียนการสอนผู้เรียนจึงยังมีความสับสนใน

การพิจารณาคำพิเศษแต่ละชนิด ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องหาวิธีการต่างๆ ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ นอกจากจะใช้แบบเรียนแล้วจำเป็นจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน และผู้เรียนอย่างยิ่ง ซึ่ง ชูชาติ เชิงฉลาด (2532 : 20) ได้กล่าวถึงสื่อที่มีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้

1. ทำให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา
2. ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนที่ดี
3. ทำให้เกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น
4. ทำให้เกิดการจดจำบทเรียนได้นาน
5. ทำให้ประหยัดเวลาในการสอน
6. ทำให้เกิดความสะดวกในการเรียนการสอน
7. ทำให้เกิดการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

จากความสำเร็จและคุณค่าของสื่อการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ มนตรี แย้มกลกร (2536 : 5) จึงได้อธิบายถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนว่า “สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางที่ช่วยในการนำความรู้จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ ไปยังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่ต้องการ”

จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูปก็เป็นสื่อที่ดีชนิดหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดบทเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบของผู้เรียน พร้อมทั้งสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างบทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction) ขึ้น ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูปนี้เป็นสื่อที่น่าสนใจและเหมาะสมที่จะนำมาสร้างเป็นสื่อของการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพราะบทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากความสำเร็จและประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูปที่มีต่อการเรียนการสอนก็คือ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด ซึ่งสิ่งนี้เป็นไปตามหลักของการวางเงื่อนไข สกินเนอร์จึงได้ยึดหลักนี้ในการพัฒนาเครื่องช่วยสอนและบทเรียนสำเร็จรูป (บทเรียนโปรแกรม) ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูปนี้ช่วยในการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล สามารถที่จะนำไปพัฒนาใช้ได้กับเนื้อหาวิชาต่างๆ ตามความเหมาะสม

บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อการสอนที่จัดกระบวนการเรียนการสอนเอาไว้ให้แก่ผู้เรียนอย่างพร้อมมูล ทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา แบบฝึกหัดและแบบทดสอบ ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนการสอนของบทเรียนสำเร็จรูปจะต้องอาศัยหลักการพื้นฐานของทฤษฎีการวางเงื่อนไขใน

การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งอรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2528 : 85-86) ได้สรุปหลักการพื้นฐานของทฤษฎีการวางเงื่อนไขในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนในการเรียน คือเป็นผู้ลงมือกระทำบทเรียนนั้นด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องกระทำการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บทเรียนนั้นได้จัดสถานการณ์ไว้ ดังนั้นผู้เรียนจะเฉื่อยชาไม่ได้

2. การตอบสนองนั้นจะได้รับการเสริมแรงเมื่อเกิดการเรียนรู้หรือมีพฤติกรรมตอบสนองที่ถูกต้อง นั่นก็คือ ในส่วนที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องของแต่ละกรอบนั้นเปรียบเหมือนกับเป็นตัวเสริมแรง ซึ่งถ้าผู้เรียนตอบถูกก็จะทราบผลได้ทันที

ดังนั้นบทเรียนแบบสำเร็จรูป หรือบทเรียนโปรแกรมจึงเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ที่สามารถนำมาใช้ประกอบ และปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ในการคิดแก้ปัญหาตลอดจนการคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีเหตุผลอีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหาความรู้ได้ตามกำลังความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคลด้วย

จากประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูปที่มีบทบาทต่อการเรียนการสอนจึงควรนำมาแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์ ปัญหาดังกล่าวมีดังนี้

1. คำวิเศษณ์มีถึง 9 ชนิดมากกว่าคำชนิดอื่น ทำให้นักเรียนเกิดความสับสนมากกว่าคำชนิดอื่น

2. คำบางคำนอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์แล้ว เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งหรืออยู่ในบริบทอื่นก็จะกลายเป็นคำชนิดอื่นได้ทำให้ยากต่อการพิจารณา เนื่องจากรูปคำเป็นคำคำเดียวกัน

3. นอกจากคำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่ขยายหรือประกอบคำอื่น คำชนิดอื่นก็สามารถทำหน้าที่ขยายหรือประกอบคำอื่นได้เช่นเดียวกับคำวิเศษณ์ ทำให้นักเรียนสับสนในการแยกคำวิเศษณ์กับคำชนิดอื่นที่ทำหน้าที่คล้ายกัน

4. นักเรียนใช้คำวิเศษณ์ไม่ถูกต้องกับความหมาย เช่น รสโต ความสุขเล็ก ๆ เป็นต้น

5. นักเรียนมักเข้าใจว่าคำวิเศษณ์ต้องอยู่หลังคำที่คำวิเศษณ์นั้น ๆ ขยายเสมอ

6. ในการเรียนการสอน ผู้วิจัยพบว่าผลการสอบวิชาภาษาไทยในจุดประสงค์ของหลักภาษาไทย นักเรียนได้คะแนนน้อย

7. นอกจากนั้นเกี่ยวกับเรื่องเวลาในการเรียนการสอนภายในห้องเรียนนั้นยังไม่พอเพียง นักเรียนควรใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อในการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

ด้วยปัญหาดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนเรื่องคำวิเศษณ์ในภาษาไทยมาก โดยเฉพาะคำพ้องรูปพ้องเสียง ซึ่งในบริบทหนึ่งอาจเป็นคำวิเศษณ์แต่ในบริบทอื่นเป็นคำชนิดอื่น เช่น “ฉันชอบดื่มน้ำแข็ง” คำว่า “แข็ง” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์เพราะขยายคำว่า

“น้ำ” แต่ถ้าเขียนประโยคใหม่ว่า “เพชรแข็งกว่าเหล็ก” คำว่า “แข็ง” ในประโยคนี้น่าทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยคซึ่งเป็นภาคแสดงของประโยค

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาค้นคว้าและสร้างบทเรียนสำเร็จรูปขึ้นเพื่อช่วยเสริมความรู้ความแม่นยำให้แก่ผู้เรียนซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์และนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองโดยศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อให้เกิดความเข้าใจและแม่นยำในเรื่องคำวิเศษณ์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ศึกษาค้นคว้า สร้างแบบบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์ตามเนื้อหาในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 คู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.2 แบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.3 หนังสือหลักภาษาไทย ของพระยาอุปกิตศิลปสาร
 - 1.4 หนังสือหลักภาษาไทย ของ กำชัย ทองหล่อ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนเหล่านี้มีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2

3. เนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูป เน้นทักษะการจำแนกชนิดของคำวิเศษณ์ ความหมายของคำวิเศษณ์ การนำคำวิเศษณ์ไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้คือ

1. ตัวแปรทดลอง คือ การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ที่จัดเป็นรูปเล่มหนังสือ ประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา แบบฝึกหัดและแบบทดสอบ ซึ่งเมื่อเรียนแล้วจะได้ทราบเนื้อหาต่อไปนี

- 1.1 ความหมายของคำวิเศษณ์
- 1.2 ชนิดของคำวิเศษณ์
- 1.3 หน้าที่ของคำวิเศษณ์

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเรียนเรื่องคำวิเศษณ์แล้วทุกชนิดและมีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2

3. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์ซึ่งทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ก่อน และหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

4. แบบฝึกหัด หมายถึง แบบฝึกหัดเรื่องคำวิเศษณ์ซึ่งอยู่ต่อจากกรอบเนื้อหาแต่ละกรอบในบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นนี้

5. ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งได้จากการทดสอบสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 ความสามารถในการให้คำนิยาม คำวิเศษณ์ชนิดต่างๆ
- 1.2 ความสามารถในการจำแนกชนิดของคำวิเศษณ์
- 1.3 ความสามารถในการอธิบายความหมายของคำวิเศษณ์
- 1.4 ความสามารถในการนำคำวิเศษณ์ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

6. ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งกลุ่ม คือ นำคะแนนสอบของนักเรียนทั้งหมดมาคิด ถ้าคะแนนร้อยละเฉลี่ยของกลุ่มเป็น 80 ก็ถือว่าบทเรียนถึงเกณฑ์มาตรฐาน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละ 80 ของนักเรียนได้รับผลสัมฤทธิ์ ตามจุดมุ่งหมายแต่ละข้อ คือนำข้อทดสอบแต่ละข้อมาวิเคราะห์ที่ละข้อ ถ้านักเรียนร้อยละ 80 หรือมากกว่าตอบได้ถูกต้องก็ถือว่าถึงเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้

สมมุติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าก่อนเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวกับคำวิเศษณ์
2. เอกสารที่เกี่ยวกับบทเรียนสำเร็จรูป
3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทเรียนสำเร็จรูป

เอกสารที่เกี่ยวกับคำวิเศษณ์

ตามหลักสูตรหลักภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (กรมวิชาการ. 2527 : 78) กล่าวว่า คำวิเศษณ์คือคำที่ใช้ขยายคำอื่น เป็นการเพิ่มความหมายขึ้น เช่น บอกลักษณะ บอกคุณภาพ ปริมาณ จำนวน บอกเวลา สถานที่

เสนีย์ วิลาวรรณ (2521 : 99) กล่าวว่า คำวิเศษณ์คือ คำขยายหรือประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแปลกออกไป คำที่ใช้วิเศษณ์ประกอบได้มี นาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 31) ได้กล่าวเกี่ยวกับคำวิเศษณ์ไว้ในหนังสือการใช้ภาษาไทยว่า คำวิเศษณ์คือ คำจำพวกที่ประกอบกับคำอื่น เพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

สุวิทย์ หิรัญยกานต์ (ม.ป.ป. : 10-11) ได้อธิบายเกี่ยวกับคำวิเศษณ์ไว้ว่า คำวิเศษณ์คือ คำที่แสดงความหมายบอกลักษณะต่าง ๆ เช่น ขนาด สันฐาน (รูปทรง) คุณภาพ นอกจากนี้ยังบอกเวลา บอกสถานที่ ปริมาณ จำนวน ฯลฯ คำวิเศษณ์มักจะใช้เพื่อเพิ่มความหมายของคำอื่นหรือทำหน้าที่เป็นคำขยาย ซึ่งคำวิเศษณ์นี้ทำหน้าที่ขยายคำได้หลายชนิด

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ม.ป.ป. : 77) ได้ให้คำจำกัดความของคำวิเศษณ์ว่า “คือคำที่ใช้ขยายคำอื่นเพื่อความหมายของคำนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น คำวิเศษณ์อาจขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ด้วยกันก็ได้”

จากคำจำกัดความที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบหรือขยายคำอื่นให้มีความหมายเพิ่มมากขึ้นชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับคำที่ใช้วิเศษณ์ประกอบหรือขยาย ได้แก่ นาม สรรพนาม กริยาและคำวิเศษณ์ด้วยกัน ซึ่งกำชัย ทองหล่อ (2533 : 269) ได้ยกตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ประกอบคำนาม
 - 1.1 คนอ้วนเป็นเพื่อนกับคนผอม
 - 1.2 โต๊ะกลมทาสีเหลือง
 - 1.3 คนดีมีวาจาไพเราะ
2. ประกอบคำสรรพนาม
 - 2.1 ท่านทั้งหลายอยากดูใครบ้าง
 - 2.2 เขาทั้งหมดจะมาหาเราทั้งสองวันนี้
 - 2.3 เขามืออะไรก็มากน้อย

3. ประกอบคำกริยา

3.1 เขาพูดเพราะ

3.2 ม้าวิ่งเร็ว

3.3 ผมมีปากกาตำเดียวขอรับ

4. ประกอบคำวิเศษณ์

4.1 เขากินอาหารจุกจิก (ประกอบคำว่า จุก)

4.2 คนอ้วนตุ้ต๊ะวิ่งช้า (ประกอบคำว่า อ้วน)

4.3 เขารักน้องมากเหลือเกิน (ประกอบคำว่า มาก)

เนื่องจากคำวิเศษณ์มีถึง 9 ชนิด และคำบางคำนอกจากจะเป็นคำวิเศษณ์แล้วยังสามารถทำหน้าที่เป็นคำชนิดอื่นได้อีก ทำให้เกิดความสับสนและยากต่อการเข้าใจและพิจารณา เช่น

1. ลักษณะวิเศษณ์ กับคำกริยา

คำบางคำนอกจากทำหน้าที่เป็น คำลักษณะวิเศษณ์ เช่น “คนไข้ควรดื่มน้ำร้อน” คำว่า “ร้อน” เป็นลักษณะวิเศษณ์บอกสัมผัสขยายคำนามคือ “น้ำ” เมื่ออยู่ในบริบทอื่นก็ทำหน้าที่เป็นกริยาในประโยคได้ เช่น “วันนี้อากาศร้อนมาก” คำว่า “ร้อน” ในประโยคนี้ เป็นคำกริยาชนิดอกรรมกริยา “ขนมถ้วยนี้ หวาน” คำว่า “หวาน” ในประโยคนี้เป็นคำกริยาชนิดอกรรมกริยา “เด็ก ๆ ชอบกินขนมหวาน” คำว่า “หวาน” ในประโยคนี้เป็นลักษณะวิเศษณ์บอกขยายคำนามคือ “ขนม”

2. กาลวิเศษณ์กับคำนาม

คำบางคำทำหน้าที่เป็น กาลวิเศษณ์หรือวิเศษณ์บอกเวลาบางครั้งสามารถทำหน้าที่เป็นคำนามได้ เช่น

“ค้างคาวหากินในเวลากลางคืน” คำว่า “กลางคืน” ในประโยคนี้เป็นกาลวิเศษณ์

“กลางคืนเป็นเวลาที่ควรพักผ่อน” คำว่า “กลางคืน” ในประโยคนี้เป็นคำนามทำหน้าที่เป็นประธานในประโยค

3. สถานวิเศษณ์กับบุพบท

คำวิเศษณ์พวกนี้ พระยาอุปทิศศิลปสาร (2533 : 90) ได้อธิบายไว้ว่า “ทำหน้าที่เป็นบุพบทด้วย กล่าวคือ ถ้ามีนามหรือคำที่ทำหน้าที่นามต่อคำเหล่านี้ออกไปอีก คำเหล่านี้ก็กลายเป็นบุพบทบอกสถานที่” เช่น

“บ้านของเขาอยู่ไกลเกินไป” คำว่า “ไกล” ในประโยคนี้เป็นวิเศษณ์บอกสถานที่ (สถานวิเศษณ์)

“บ้านของเขายู่ไกลความเจริญ” คำว่า “ไกล” ในประโยคนี้เป็นคำบุพบทซึ่งนำหน้าคำนามคือ “ความเจริญ”

4. ประมาณวิเศษณ์กับวิภาคสรรพนาม

คำ “บ้าง ต่าง” นอกจากจะเป็นวิภาคสรรพนามแล้วยังสามารถทำหน้าที่เป็นประมาณวิเศษณ์ได้อีกซึ่ง พระยาอุปกิตศิลปสาร (2533 : 80-81) ได้อธิบายเกี่ยวกับคำวิเศษณ์ชนิดนี้ว่าสามารถเป็นได้ทั้งประมาณวิเศษณ์และวิภาคสรรพนามตามตำแหน่งและหน้าที่ที่ปรากฏในประโยค ซึ่งจะต้องใช้การพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนโดยอาศัยหลักการสังเกตดังนี้

คำ “บ้าง” ถ้าใช้ประกอบหลังคำนามหรือกริยา เช่น ตัวอย่าง “นกบ้าง กาบ้าง นอนบ้าง นั้งบ้าง” ดังนี้เป็นต้น ก็นับว่าเป็นคำวิเศษณ์อย่างเดียวกัน

5. กาลวิเศษณ์กับบุพบท

คำบางคำทำหน้าที่เป็นกาลวิเศษณ์บางคำสามารถทำหน้าที่เป็นบุพบทได้ ดังตัวอย่าง

“เขามาพักที่นี่เมื่อเดือนก่อน” คำว่า “ก่อน” ในประโยคนี้เป็นกาลวิเศษณ์

“เขามาถึงโรงเรียนก่อนเธอ” คำว่า “ก่อน” ในประโยคนี้เป็นบุพบท

6. นิยมวิเศษณ์กับนิยมสรรพนาม

คำ “นี่ นั้น โน่น” ซึ่งเป็นนิยมสรรพนาม บางทีก็ใช้เป็นนิยมวิเศษณ์ เช่น “ฉันไม่ชอบนายแพทย์ นั้น” คำว่า “นั้น” ในที่นี้เป็นนิยมวิเศษณ์ใช้ประกอบคำนาม “นายแพทย์”

“นั้นเป็นรถของใคร” คำว่า “นั้น” ในประโยคนี้เป็นนิยมสรรพนามใช้แทนคำนาม “รถ”

7. นิยมวิเศษณ์กับบุพบท

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2533 : 92) กล่าวว่าคำวิเศษณ์พวกนี้ที่ควรสังเกตคือ “เฉพาะ” และ “แต่” เช่น

“เขาให้เงินเฉพาะแก่ลูกเขา” “เขาเห็นแต่แก่ตัวเขา” คำว่า “เฉพาะ” และ “แต่” ที่นี้เป็นนิยมวิเศษณ์บอกกำหนดความหมาย เพราะมีบุพบท “แก่” ประจำอยู่หน้า แต่ถ้าละบุพบทเสียคำ “เฉพาะ” และ “แต่” ก็ทำหน้าที่เป็นบุพบท เช่น เขารักเฉพาะบุตรเขา” หรือ “เขารักแต่บุตรเขา”

8. อนิยมวิเศษณ์กับอนิยมสรรพนาม

อนิยมวิเศษณ์และอนิยมสรรพนาม เป็นคำที่แสดงความไม่กำหนดแน่นอนลงไป ทั้ง 2 ชนิด ต่างกันที่อนิยมสรรพนาม อยู่ลำพังได้แต่อนิยมวิเศษณ์ต้องประกอบกับคำนามหรือสรรพนาม ตัวอย่างเช่น

“ฉันไม่ต้องการพบใครทั้งนั้น” “คนอย่างเขาอยู่ไหนก็ได้” คำว่า “ใคร” กับ “ไหน” เป็นอนิยมสรรพนาม “รถใครฉันก็ไม่อยากนั่ง” “โรงเรียนไหนก็ไม่ดีเท่าโรงเรียนของเรา” คำว่า “ใคร” กับ “ไหน” ใน 2 ประโยคนี้เป็นอนิยมวิเศษณ์ใช้ประกอบคำนาม “รถ” กับ “โรงเรียน”

9. ปฤจฉาวิเศษณ์กับปฤจฉาสรรพนาม

คำทั้ง 2 ชนิดนี้เป็นคำที่แสดงคำถาม จะแตกต่างกันคือ ปฤจฉาวิเศษณ์ใช้ประกอบคำนาม หรือสรรพนาม ส่วนปฤจฉาสรรพนามจะอยู่ลอย ๆ ตามลำพังได้ ดังตัวอย่าง “ใครไม่ทำการบ้าน” “เขากำลังทำอะไร” คำว่า “ใคร” กับ “อะไร” ใน 2 ประโยคนี้เป็นปฤจฉาสรรพนาม “ไฟไหม้บ้านใคร” “คนไหนไม่ทำการบ้าน” จาก 2 ประโยคนี้คำว่า “ใคร” กับ “ไหน” เป็นปฤจฉาวิเศษณ์ ใช้ประกอบคำนาม “บ้าน” กับ “คน”

จะเห็นว่าการพิจารณาคำวิเศษณ์นั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างมาก จะต้องอาศัยหลักการหลายอย่างในการพิจารณาและจดจำ การที่จะทำความเข้าใจในการเรียนในชั้นเรียนกับตำราหลักภาษาไทยทั่วๆ ไปนั้นค่อนข้างเข้าใจยาก การใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์จึงเหมาะสมต่อการเรียนรู้ เพราะสามารถศึกษาได้ตลอดเวลาที่ต้องการ และในบทเรียนสำเร็จรูปได้อธิบายไว้อย่างละเอียดพร้อมยกตัวอย่างประกอบการอธิบายไว้ชัดเจน นอกจากนั้นยังจัดขั้นตอนในการเรียนรู้ไว้อย่างมีระเบียบอีกด้วย

เอกสารที่เกี่ยวกับบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปบางครั้งเรียกว่าบทเรียนแบบโปรแกรมหรือบทเรียนโปรแกรม สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ว่า “บทเรียนสำเร็จรูป”

เนื่องจากหลักภาษาไทยเป็นนามธรรม ดังนั้นการสอนหลักภาษาไทยจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย (ประภาศรี สีหอำไพ, 2524 : 238-304) โดยเฉพาะวิธีสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิธีสอนแบบให้บทเรียนโปรแกรมหรือบทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction) เป็นการสอนโดยให้นักเรียนเรียนเนื้อหาวิชาเป็นขั้นๆ ตั้งแต่บทเรียนง่าย ๆ และค่อยซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับเป็นการเรียนด้วยตนเอง โดยนักเรียนจะต้องเข้าใจวิธีการจึงจะทำให้บทเรียนดำเนินไปด้วยดี ซึ่งเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนเรียนนั้นจะเตรียมไว้โดยเฉพาะอาจเป็นหนังสือเรียน (Programmed Text Book) หรืออยู่ในรูปการใช้เครื่องสอน (Teaching Machine) ก็ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งต่อกระบวนการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ

เนื่องจากมีเวลาจำกัด ผู้เรียนอาจไม่เข้าใจและซักถามได้ไม่ละเอียดมากนัก จึงจำเป็นต้องอาศัยบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองเสริมจากการเรียนในห้องเรียน ทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่ง นิพนธ์ สุขปริตี (2519 : 58) ได้ให้เหตุผลว่า “เพราะบทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่เตรียมทุกอย่างพร้อมมูล ตั้งแต่จุดหมายของบทเรียน กระบวนการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมของครูและผู้เรียน การวัดผลประเมินผลและทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ” นอกจากนั้น ชม ภูมิภาค (2521 : 11-12) ได้กล่าวไว้อีกว่า “บทเรียนสำเร็จรูปยังเป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันไปตามลำดับเนื้อหาที่เรียนแบ่งออกเป็นตอนย่อยๆ แต่ละตอนเรียกว่ากรอบ ผู้เรียนจะต้องอ่านและตอบสนองทุกกรอบเป็นลำดับต่อเนื่องกันไปจนครบบทเรียน เมื่อมีการตอบสนองในแต่ละกรอบ ผู้เรียนจะทราบผลทันทีว่าตอบถูกหรือผิด เพราะแต่ละกรอบจะมีคำตอบที่ถูกต้องเฉลยไว้” ดังนั้นบทเรียนสำเร็จรูปจึงเป็นบทเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถทบทวนหรือเสริมความรู้ของตนเองได้เมื่อมีโอกาสนอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียน ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อตนเอง ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น นักเรียนเกิดพัฒนาการในการเรียน

ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป

ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปคือ จัดแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นส่วนย่อยๆ จัดลำดับเป็นเหตุเป็นผล เริ่มจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนจะได้เรียนไปที่ละขั้นตอน และจะได้รับบทเรียนไปที่ละน้อย และหลังจากศึกษาแต่ละขั้นย่อยแล้วก็มีการให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองอาจจะเป็นการตอบคำถาม หรือแก้ปัญหาโจทย์ แต่ละขั้นย่อยนี้เรียกว่า กรอบ (Frame) เมื่อตอบคำถามแล้วก็จะมีคำตอบที่ถูกต้องให้ตรวจสอบว่าทำไปนั้นถูกต้องหรือไม่ บทเรียนสำเร็จรูปนี้แต่ละกรอบจะมีส่วนประกอบที่สำคัญๆ ซึ่ง อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2528 : 86-87) ได้อธิบายถึงส่วนประกอบแต่ละกรอบว่ามีส่วนประกอบ 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เรียกว่า ส่วนที่เป็นเหมือนสิ่งเร้า (Stimulus Component) ได้แก่ เนื้อหาที่ให้ผู้เรียนอ่านหรือศึกษา

ส่วนที่ 2 เรียกว่า ส่วนที่เป็นการตอบสนอง (Response Component) เป็นส่วนที่เป็นคำถามหรือโจทย์ เพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถามหรือโจทย์นั้น

ส่วนที่ 3 เรียกว่า ส่วนที่ให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบคำตอบ (Confirmation Component) ซึ่งส่วนนี้เองที่ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ รู้ผลในการเรียนซึ่งอาจเรียกว่า เป็นตัวเสริมแรง เพราะถ้าผู้เรียนตรวจสอบพบว่าคำตอบถูกต้อง ก็แสดงว่าเขาได้รับการเสริมแรง ทำให้มีผลให้เขาพยายามเรียนต่อไป

ผู้เรียนจะต้องศึกษาแล้วตอบคำถามตรวจสอบผลไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่กรอบแรกถึงกรอบสุดท้าย จนกว่าจะได้รับความรู้ความเข้าใจทั้งหมด ในแต่ละชั้นย่อยนั้นผู้เรียนจะได้เนื้อหาความรู้มากพอที่จะตอบคำถามได้ นอกจากนี้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของแต่ละคำตอบจะชี้แนวทางให้ผู้เรียนศึกษาได้ถูกต้อง

กิตติศักดิ์ เสมารมณานนท์ (2531 : 36-37) ได้กล่าวถึงลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ดังนี้ :-

1. เนื้อหาวิชาถูกแบ่งออกเป็นชั้นย่อยๆ ซึ่งเรียกว่า “กรอบ” และกรอบเหล่านี้จะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยมีขนาดแตกต่างกันตั้งแต่ประโยคหนึ่งจนถึงข้อความเป็นตอนๆ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนไปที่ละน้อยๆ จากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่ความรู้ใหม่ เป็นการสร้างความสนใจของนักเรียนไปในตัว
2. ภายในแต่ละกรอบจะต้องให้นักเรียนมีการตอบสนอง (Response) เช่น ตอบคำถาม หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ทำให้นักเรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาจากการที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของบทเรียน
3. นักเรียนได้รับการเสริมแรงย้อนกลับทันที (Immediate Feedback Reinforcement) คือ จะได้ทราบคำตอบที่ถูกต้องทันที ซึ่งทำให้นักเรียนทราบว่า คำตอบของตนถูกหรือผิด และสามารถแก้ไขความเข้าใจผิดของตนได้ทันที
4. การจัดเรียงลำดับหน่วยย่อยๆ ของบทเรียนต้องต่อเนื่องกันไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละกรอบ ควรลำดับขั้นตอนของเรื่องให้ชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและทำให้ผู้เรียนตอบสนองเรื่องนั้นโดยตรง
5. ผู้เรียนต้องปฏิบัติหรือตอบคำถามแต่ละกรอบไปตามวิธีที่กำหนดให้
6. ผู้เรียนค่อยๆ เรียนเพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ ทีละชั้น
7. ผู้เรียนมีโอกาสเรียนด้วยตนเองโดยไม่จำกัดเวลา การใช้เวลาศึกษาบทเรียนนั้นขึ้นอยู่กับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
8. บทเรียนสำเร็จรูปได้ตั้งจุดมุ่งหมายเฉพาะไว้แล้วมีผลทำให้สามารถวัดได้ว่าบทเรียนนั้นๆ ได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่
9. บทเรียนสำเร็จรูปยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ดังนั้นต้องนำเอาบทเรียนที่เขียนขึ้นไปทดลองกับผู้ที่สามารถใช้บทเรียนนั้นได้ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้นก่อนจะนำไปใช้จริง

กล่าวโดยสรุปแล้ว บทเรียนสำเร็จรูปยึดหลักพื้นฐานของทฤษฎีการวางเงื่อนไขดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนในการเรียน คือ เป็นผู้ลงมือกระทำบทเรียนนั้นด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องกระทำการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บทเรียนได้จัดสถานการณ์ไว้ ดังนั้นผู้

เรียนจะเฉื่อยชาไม่ได้

2. การตอบสนองนั้นจะได้รับการเสริมแรงเมื่อเกิดการเรียนรู้ หรือมีพฤติกรรมตอบสนองที่ถูกต้องนั้นก็คือในส่วนที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องของแต่ละกรอบนั้น เปรียบเหมือนกับเป็นตัวเสริมแรง ซึ่งถ้าผู้เรียนตอบถูกเขาก็จะทราบผลได้ทันที

บทเรียนสำเร็จรูปนี้ ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนตามลำพังได้ และก้าวไปตามความสามารถในการเรียนรู้ของตนเอง

รูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปมีแบบที่แตกต่างกัน เนื่องจากใช้สื่อในการถ่ายทอดบทเรียนแตกต่างกัน ซึ่ง อาคม จันทรสุนทร และเชาวลิต ชำนาญ (2521 : 202) ได้อธิบายความแตกต่างของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า “บทเรียนสำเร็จรูปมีความแตกต่างกันเพราะอาจใช้สื่ออย่างใดก็ได้ เช่น อาจเป็นรูปหนังสือให้อ่าน (Programmed Textbooks) เป็นเทปบันทึกเสียงให้ฟังเป็นรายการทางโทรทัศน์ วิทยุ ฟลิ้มสตริป ใช้ชม หรืออาจเป็นเครื่องกล (Teaching machine) ก็ได้ นอกจากรูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูปแล้วสิ่งที่จะต้องสามารถถ่ายทอดบทเรียนได้”

บทเรียนสำเร็จรูปต้องอาศัยสื่อในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาแก่ผู้เรียน ซึ่งบุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2519 : 19) ได้อธิบายเกี่ยวกับสื่อที่ใช้กับบทเรียนสำเร็จรูปว่าบทเรียนสำเร็จรูปจะใช้กับสื่อ 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. เครื่องสอน เป็นเครื่องหรือสื่อประดิษฐ์ขึ้นมาสำหรับใช้กับบทเรียน ตัวเครื่องมีรูปร่างลักษณะต่างกันไป มักใช้กับไฟฟ้า เพราะส่วนใหญ่เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนอาจจะบันทึกในแผ่นกระดาษ สไลด์ ฟลิ้มสตริป เทปบันทึกเสียง ฟลิ้มหรือเจาะเป็นบัตร ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อนำมาใช้กับเครื่องสอน ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำหรือขั้นตอนที่เครื่องสอน หรือบทเรียนสั่งให้ทำ

2. หนังสือเรียนสำเร็จรูป คือ บทเรียนสำเร็จรูปที่ปรากฏเป็นรูปเล่มหนังสือ หรือหน้ากระดาษ หลักการก็คือ นำบทเรียนมาซอยเป็นหน่วย ข้อหรือกรอบเริ่มต้นจากง่ายไปหายาก นักเรียนสามารถทราบคำตอบได้ทันที แล้วจึงข้ามไปเรียนหน่วยหรือข้อต่อไป

หนังสือบทเรียนสำเร็จรูป อาจจะใช้เรียงกันตามลำดับหน่วย ข้อ หรืออาจจะเป็นหนังสือสลับหน้า (Scrambled book) ก็ได้ เมื่ออ่านไปถึงหน่วยใด ข้อใดข้อหนึ่งแล้ว หนังสือจะมีคำสั่งให้ผู้เรียนข้ามไปเรียนหน้าใดหน้าหนึ่งโดยที่ไม่ต้องเรียงหน้ากัน

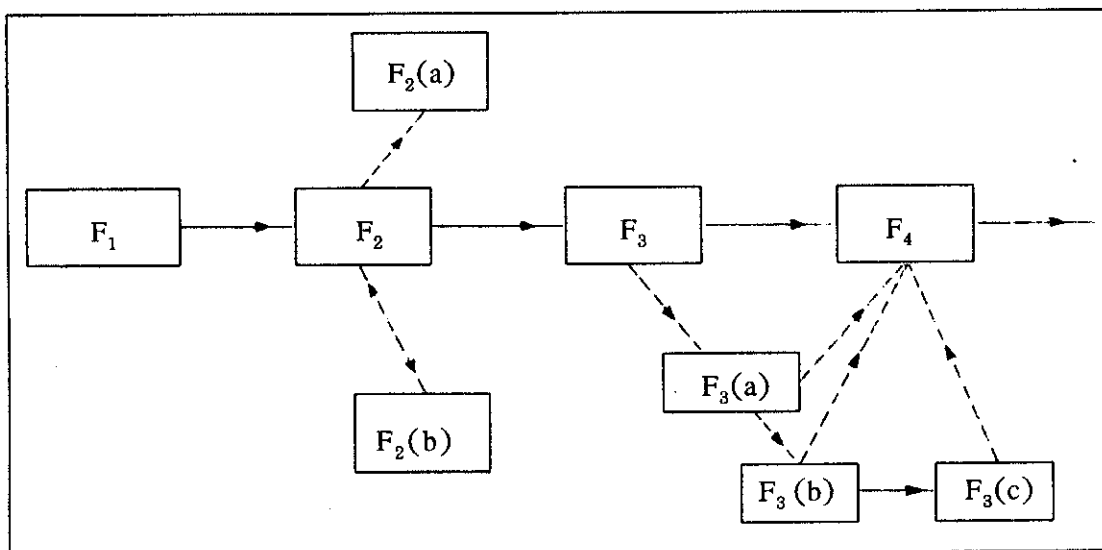
ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูป ไม่ว่าจะเป็นแบบที่ใช้กับเครื่องช่วยสอน หรือหนังสือสำเร็จรูปก็ตาม จะมีลักษณะการจัดบทเรียนแบบเดียวกัน คือจัดเป็นกรอบ ซึ่งมีการจัดเป็น 2 แบบใหญ่ๆ ความแตกต่างในเรื่องการเรียนเป็นกรอบนี้เอง ที่ถือว่าเป็นการแบ่งประเภทของบทเรียนสำเร็จรูปดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง (Linear Programmed หรือ Constructed Response Type) วิธีนี้จัดให้นักเรียนอ่านข้อความเดียวกัน ตามลำดับเดียวกัน และตอบคำถามเหมือนกับการเรียนลำดับขั้นของกรอบ โดยจะเรียงจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนจะต้องเริ่มศึกษาจากกรอบแรกไปตามลำดับ จนถึงหน่วยย่อยสุดท้ายของบทเรียน จะข้ามหน่วยใดหน่วยหนึ่งไม่ได้ วิธีนี้ส่วนมากใช้วิธีให้ตอบ ถูกหรือผิด หรืออาจให้เติมคำลงในช่องว่างโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสตรวจคำตอบที่ถูกต้องในหน่วยถัดไป

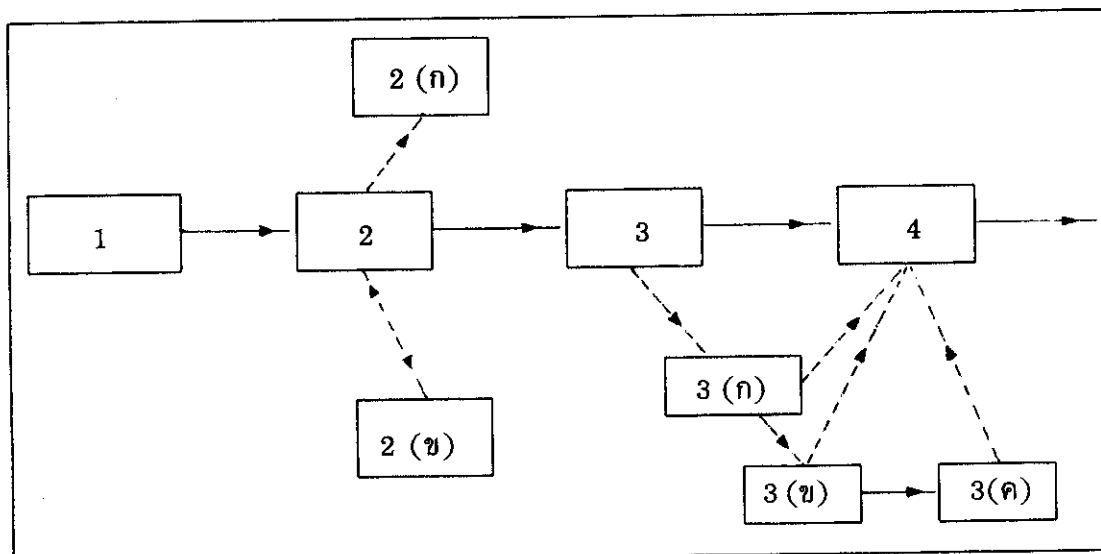
2. บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา (Branching หรือ Intrinsic Programming หรือ Multiple Choice Type) ลักษณะแตกต่างไปจากแบบเส้นตรง บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา จะนำบทเรียนมาย่อยเป็นกรอบ เช่นกัน แต่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนไปตามลำดับกรอบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำตอบคำถามของผู้เรียนเอง เช่น เมื่อเรียนถึงกรอบที่ 10 แล้วตอบคำถามถูกต้อง บทเรียนก็จะมีคำสั่งให้เรียนกรอบที่ 11 ต่อไปได้ ถ้าผู้เรียนตอบผิดบทเรียนจะชี้แนะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแก้ไขข้อผิดพลาดหรือเรียนซ่อมเสริมโดยในบทเรียนจะมีการจัดกรอบเรียนซ่อมเสริมไว้ให้ เมื่อเรียนซ่อมเสริมเสร็จแล้วจึงให้เรียนตามลำดับกรอบต่อไปได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา ซึ่งผู้คิดบทเรียนสำเร็จรูปนี้คือ บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา จะมีลักษณะเป็นแกนใหญ่ สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

(ปรัชญา ใจสอาด. 2522 : 48)

จากแผนภูมิข้างบน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงใหม่ ดังแผนภูมิข้างล่างนี้

จากแผนภูมิอธิบายได้ว่า นักเรียนที่เข้าใจจะเลือก กรอบที่ 1, กรอบที่ 2, กรอบที่ 3 และกรอบที่ 4 ไปเรื่อย ๆ สำหรับนักเรียนที่เลือกคำตอบ กรอบที่ 2 ไม่ถูก เช่น เลือกกรอบที่ 2 (ก) หรือ กรอบที่ 2 (ข) ก็จะได้รับคำอธิบายว่า คำตอบนั้นผิดเพราะอะไร แล้วอาจได้รับคำอธิบายเพิ่มเติม และได้รับคำแนะนำให้กลับมาเรียนกรอบที่ 2 ใหม่ เพื่อเลือกคำตอบใหม่ เมื่อเลือกคำตอบถูกจะไปเรียนกรอบที่ 3 เมื่อเรียนถึงกรอบที่ 3 หากเลือกคำตอบถูกก็จะไปเรียนกรอบที่ 4 แต่ถ้าเลือกคำตอบไม่ถูกเช่นเลือก กรอบที่ 3 (ก) ก็จะได้รับคำบอกว่าผิดอย่างไร หากเลือกใหม่ได้ถูกต้องจะไปเรียนกรอบที่ 4 แต่ถ้ายังเลือกใหม่ไม่ถูกต้องจะไปเรียนกรอบที่ 3 (ข) ซึ่งจะอธิบายได้อีกว่าผิดอย่างไร หากเลือกคำตอบใหม่ได้ถูกต้องก็จะเรียนกรอบที่ 4 แต่ถ้าเลือกคำตอบใหม่ไม่ถูกต้องก็จะไปเรียนกรอบที่ 3 (ค) ซึ่งจะอธิบายว่าผิดอย่างไรจนกว่าจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้

หลักการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2519 : 17) ได้อธิบายถึงหลักการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปว่า ในการเขียนบทเรียนสำเร็จรูป มีขั้นตอนที่ควรปฏิบัติอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการหรือวางแผน
2. ขั้นการเขียนบทเรียน
3. ขั้นทดลองและแก้ไขปรับปรุง

ขั้นเตรียมการหรือวางแผน

1. การเลือกบทเรียน

ในการเลือกบทเรียน ผู้เขียนควรพิจารณาในด้าน

1.1 เลือกบทเรียนหรือวิชาที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ใช้แล้วได้ผลคุ้มค่ากับเวลาและแรงงาน

1.2 ต้องเลือกบทเรียนที่คิดว่า ผู้เขียนมีความถนัดพอจะทำได้

1.3 คำนึงถึงความสั้นยาวของบทเรียนบทเรียนที่ยาวเกินไป อาจจะแบ่งเป็นหลาย ๆ ตอน

1.4 บทเรียนบทหนึ่ง ควรใช้เวลาประมาณ 50-60 นาที ก็น่าจะเป็นการเพียงพอแล้วสำหรับนักเรียนระดับประถมหรือมัธยม

2. เตรียมเอกสาร หนังสือค้นคว้าประกอบการเรียน

การเขียนบทเรียนสำเร็จรูปนั้น ผู้เขียนจะต้องอ่านค้นคว้า รวบรวมข้อมูลหลักวิชาแล้วนำมาเรียบเรียง ฉะนั้นจึงต้องเตรียมแม้กระทั่งพจนานุกรม เพื่อเปิดดูศัพท์ว่าสะกดอย่างไร คำ ๆ นี้เหมาะสมกับระดับชั้นหรือวัยของผู้เรียนหรือไม่

3. กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้

การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ นิยมกำหนดไว้ในแบบเชิงพฤติกรรม เพราะเป็นจุดมุ่งหมายที่เด่นชัด มองเห็นการกระทำของผู้เรียนได้ง่ายกว่า

4. สร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียน

ผู้เขียนบทเรียนจะต้องเขียนแบบทดสอบขั้นมาชุดหนึ่ง เพื่อเป็นการวัดภูมิหลังความรู้เบื้องต้น ของผู้เรียนว่ามีมากน้อยแค่ไหน เพียงไร แบบทดสอบเบื้องต้นนี้เรียกว่าการทดสอบก่อนเรียน

5. สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมที่คาดหวังเมื่อเรียนจบ

เป็นแบบทดสอบที่เขียนขึ้นเพื่อจะวัดดูว่าผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ตั้งไว้ หรือคาดหวังหรือไม่ บางทีผู้เขียนอาจจะใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับตอนทดสอบครั้งแรกก่อนเรียนบทเรียนก็ได้

ขั้นการเขียนบทเรียน

ในขั้นนี้ ผู้เขียนต้องกำหนดไว้แน่นอนว่า บทเรียนนี้ต้องแบ่งออกเป็นกี่หน่วย กี่ข้อหรือกี่กรอบ และแต่ละหน่วยจะสอนเรื่องอะไรสิ่งใดที่ควรคำนึงถึงในการเขียนบทเรียนแต่ละหน่วย ดังนี้

1. ต้องคำนึงเสมอว่า บทเรียนแต่ละหน่วยมุ่งที่จะสอนไม่ใช่เพื่อทดสอบ มุ่งที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียน ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การอธิบายหรือใช้ภาษาจึงต้องมุ่งที่จะให้ผู้เรียนได้ความรู้

2. การเขียนบทเรียนที่ดี จะต้องให้ผู้เรียนทำผิดแต่น้อย บทเรียนที่เขียนขึ้นแล้ว นักเรียนตอบผิดเป็นส่วนมาก ไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากนัก
 3. บทเรียนแต่ละหน่วยหรือข้อ จะต้องมีการชี้แนะคำตอบไว้ในตัว คือการใช้ถ้อยคำ ภาษาหรือคำอธิบาย เป็นการชี้แนวทางให้ผู้เรียนทราบคำตอบได้เร็ว
 4. การเขียนบทเรียน ต้องคำนึงถึงความยากง่ายของการใช้ภาษา เขียนให้อ่านง่าย คำอธิบายแจ่มชัด และไม่ประสงคิให้ผู้เรียนเกิดความไขว้เขวเมื่ออ่านบทเรียน บางอย่างอาจจำเป็นต้องใช้ภาพประกอบ เพื่อช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น
 5. ต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อหาในแต่ละหน่วย หรือข้อ ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหน่วย มีการลำดับเรื่อง เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน
- ขั้นตอนทดลองและแก้ไขปรับปรุง**
- เมื่อผ่านขั้นการเขียนมาแล้ว ก็ให้นักเรียนในระดับชั้นที่จะใช้บทเรียนนั้น ได้ทดลองอ่านบทเรียนในแต่ละหน่วยเสียก่อน อย่างน้อยให้เด็ก 5-10 คนอ่านดูว่า ภาษาเหมาะสมหรือไม่ เข้าใจตรงกันหรือไม่ เด็กไขว้เขวในการตีความบ้างหรือไม่ ความคิดรวบยอดแจ่มชัดเพียงไร ถ้าเกิดข้อบกพร่องเนื่องจากบทเรียนเป็นประการใด ตรงไหน ก็ต้องรีบแก้ไขทันที
- ขั้นต่อไป นำบทเรียนไปอัดสำเนา แล้วนำไปทดลองใช้กับจำนวนเด็กที่มากกว่าเดิม เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง และจะได้แก้ไขปรับปรุงเป็นขั้นสุดท้าย จึงจะนำไปใช้ได้

ตัวอย่างบทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา

กรอบที่	ข้อความ	คำตอบ
1	คำวิเศษณ์แสดงคำถามหมายถึงคำวิเศษณ์ที่ใช้ประกอบกับคำอื่น แล้วแสดงคำถามได้แก่ ใคร อะไร ไหน ไใด อย่างไร ทำไม ไฉน ตัวอย่าง 1. เขาเป็นเพื่อนใคร 2. เธอไปทำงานที่จังหวัดใด จาก 2 ประโยคนี้อำคำวิเศษณ์แสดงคำถามคือ คำว่า “ใคร” ขยายคำว่า “เพื่อน” และคำว่า “ใด” ขยายคำว่า “จังหวัด”	
กรอบ คำถามที่ 1 ของ กรอบที่ 1	ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม ก. คุณแม่กำลังทำอะไร ข. เธอพูดโทรศัพท์อยู่กับใคร ค. เจ้านายของเธอเป็นคนอย่างไร	เลือก ก. ดูหน้า... เลือก ข. ดูหน้า... เลือก ค. ดูหน้า...

กรอบที่	ข้อความ	คำตอบ
1 (ก)	ท่านตอบข้อนี้ยังไม่ถูกต้อง เพราะข้อนี้ไม่มีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม มีแต่คำสรรพนามแสดงคำถาม จากประโยค “คุณแม่กำลังทำอะไร” คำว่า “อะไร” เป็นคำสรรพนามแสดงคำถาม เพราะไม่ได้ขยายคำอื่น ถ้ากล่าวว่า “คุณแม่กำลังทำงานอะไร” อย่างนี้คำว่า “อะไร” ขยายคำว่า “งาน” จึงจะเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม กลับไปกรอบเดิมแล้วเลือกคำตอบใหม่	
1 (ข)	ข้อนี้ยังไม่ถูกต้อง จากประโยค “เธอพูดโทรศัพท์กับใคร” คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้ ไม่ได้ขยายคำอื่น จึงไม่ใช่คำวิเศษณ์ แสดงคำถามแต่เป็นคำสรรพนามแสดงคำถาม ถ้ากล่าวว่า “บ้านใคร” “รถใคร” คำว่า “ใคร” ขยาย “บ้าน” และ “รถ” อย่างนี้จึงจะเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม พลิกไปกรอบเดิมแล้วเลือกคำตอบใหม่	
1 (ค)	คำตอบข้อนี้ถูกต้องแล้ว ในประโยคข้อนี้ “เจ้านายของเธอเป็น คนอย่างไร” คำว่า “อย่างไร” เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม เพราะขยายคำว่า “คน” และแสดงคำถาม	
กรอบ คำถามที่ 2 ของ กรอบที่ 1	ประโยคในข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม ก. เหตุใดเขาจึงไม่มาทำงาน ข. ใครที่ชอบนอนตื่นสายทุกวัน ค. บ้านไหนที่เจ้าของประกาศขาย	เลือก ก.ดูหน้า... เลือก ข.ดูหน้า... เลือก ค.ดูหน้า...

ประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูป

1. นักเรียนมีโอกาสเรียนด้วยตนเอง และดำเนินไปตามความสามารถของตนคล้าย กับนักเรียนได้มีโอกาสได้เรียนกับครูแบบตัวต่อตัว
2. ช่วยให้ครูทำงานน้อยลง เกี่ยวกับการสอนข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อจะได้นำเวลาไปใช้ในการเตรียมบทเรียนอื่นที่ยุ่งยากลึกซึ้งก้าวหน้ายิ่งไปอีก
3. ผู้เรียนตอบผิดก็ไม่มีผู้อื่นเยาะเย้ย เพราะไม่มีผู้อื่นเห็น เมื่อผิดแล้วก็สามารถจะแก้ความเข้าใจผิดของตนได้ทันที
4. สนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. เป็นการแก้วิธีการศึกษาในปัจจุบัน ที่นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม และสนใจเนื้อหาวิชาน้อยไป

6. แก้ปัญหาการขาดแคลนครู เพราะครูคนเดียวอาจจะควบคุมนักเรียนให้เรียนบทเรียนสำเร็จรูปได้คราวละหลายสิบคน

อย่างไรก็ตามในการสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปหรือใช้เครื่องสอนนั้น บางครั้งผู้เรียนจำเป็นต้องพึ่งสิ่งอื่นมาประกอบ เพื่อความกระจ่างชัดในเนื้อหาวิชานอกเหนือไปจากความรู้เบื้องต้นที่มีอยู่ในบทเรียนสำเร็จรูป เพราะว่าผู้เรียนแต่ละคนย่อมจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กฉลาดอาจจะเรียนได้รวดเร็ว เด็กปัญญาทึบหรือเรียนช้าอาจจะเรียนบทเรียนสำเร็จรูปไม่ได้ก็มี ดังนั้นผู้สอนต้องให้คำแนะนำชี้แจงเพิ่มเติม และใช้สิ่งอื่นประกอบเนื้อหาวิชาที่ยากยิ่งจำเป็นมาก บทเรียนสำเร็จรูปจำนวนมากที่จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีพื้นฐานทางการศึกษา บางอย่างเช่น สไลด์ ฟิล์มสตริป เทปเสียง ภาพยนตร์ ทุนจำลอง ของล้อแบบ และอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ เพราะวัสดุโสตทัศนศึกษาเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือความรู้ที่บรรจุในเครื่องสอนหรือบทเรียนสำเร็จรูป ดังนั้นความรู้ที่ได้จาก โสตทัศนอุปกรณ์ จึงเป็นต้นต่อหรือแหล่งความรู้พื้นฐาน และใช้เครื่องสอนหรือบทเรียนสำเร็จรูป ทำหน้าที่วัดผลหรือเป็นเครื่องทดสอบความรู้ที่ได้ในชั้นปลาย

การใช้บทเรียนสำเร็จรูปหรือเครื่องสอนหรือคอมพิวเตอร์นับว่าเป็นการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้เห็นแนวทางของการสอนแบบใหม่ชนิดตัวต่อตัว ที่ใช้ได้กับเนื้อหาวิชาหลายแขนง แต่แขนงที่ใช้ได้เหมาะสมที่สุด ได้แก่ การสะกดคำ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และวิชาอื่นๆ ที่มีลักษณะวิชาดำเนินไปตามลำดับขั้นของตรรกศาสตร์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูป หรือเครื่องสอนนี้นับว่าเป็นบรรยากาศอันใหม่ของเทคโนโลยีก้าวหน้าทางการศึกษา ที่ก่อให้เกิดการสอนแนวใหม่ที่ท้าทายให้ผู้เรียนรู้อะไรที่ต้องการด้วยตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนแบบโปรแกรม

พงษ์ศักดิ์ ศรีภิรมย์ (2519 : 94) ได้ทำการวิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมแบบสไลด์-เทปเรื่องเสียงในภาษาไทยสำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ผลปรากฏว่า นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในบทเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนทดสอบก่อนเรียนบทเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย แสดงว่าบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้สอนนิสิตภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้

สุภาภรณ์ ศรีภิรมย์ (2521 : 89) ได้วิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่องคำซ้อนสำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียนนี้มี

ประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือนักศึกษาทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้ร้อยละ 93.82 และทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้ร้อยละ 90.43 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนบทเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือผู้เรียนบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดสาขาเรื่อง “คำซ้อน” นี้มีพัฒนาการในการเรียนรู้อย่างแท้จริง จึงกล่าวได้ว่า บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดสาขาที่สร้างขึ้นนี้เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้สอน วิชาภาษาไทยโดยเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกและวิชาโทภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูงให้มีพัฒนาการขึ้นได้อย่างแท้จริง

มณีรัตน์ อุดมวรรณนที (2521 : 144) ทำการวิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชา ภาษาไทยเรื่อง คำอุปมาอุปไมยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลปรากฏว่าคะแนนการทดสอบหลัง จากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมแล้ว ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียนบทเรียน แบบโปรแกรม แสดงว่าหลังจากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมแล้วทำให้นักเรียนมีพัฒนาการใน เรื่องคำอุปมาอุปไมยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้โดยเฉลี่ย นักเรียน 1 คน ตอบได้ร้อยละ 94.45 ของ จำนวนข้อทั้งหมดในแบบทดสอบที่ทำหลังจากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมแล้ว จะเห็นว่าคะแนน ที่ได้จากการวิเคราะห์ของแบบทดสอบสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียน 1 คน ตอบบทเรียนแบบโปรแกรมได้ร้อยละ 98.37 นั่นคือ คะแนนการทำบทเรียนสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่าบทเรียนแบบโปรแกรมนี ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมาก ขึ้น ฉะนั้นบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง “คำอุปมาอุปไมย” จึงมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้

โอภาส สุกใส (2521 : 92-93) ได้วิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ผลการวิจัยปรากฏ ว่า บทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้มีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือนักศึกษา ทำแบบฝึกหัดในการเรียนบทเรียนได้ร้อยละ 95.44 และทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียน ได้ ร้อยละ 92.22 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนบทเรียนและหลังเรียนบทเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ ผู้เรียนบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่อง “การอ่านเพื่อ ความเข้าใจ” นี้มีพัฒนาการในการเรียนรู้อย่างแท้จริง จึงกล่าวได้ว่า บทเรียนแบบโปรแกรมวิชา ภาษาไทยเรื่อง “การอ่านเพื่อความเข้าใจ” ที่สร้างขึ้นนี้ เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำ ไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านขึ้นได้อย่างแท้จริง

อุษณีย์ เจริญฉ่ำ (2521 : 268) วิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่อง ลักษณะของภาษาไทย สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏว่า นัก เรียนทำแบบฝึกหัดในบทเรียน และทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ ตั้งไว้ ทั้งคะแนนทดสอบก่อนเรียนบทเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนของนักเรียน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย จึงกล่าวได้ว่าบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้ เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นได้เป็นอย่างดี

นลินี บำเรอราช (2522 : 183) ได้ศึกษาวิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องการสร้างคำไทย สำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏว่า นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในบทเรียน และทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งคะแนนทดสอบก่อนเรียนบทเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย จึงกล่าวได้ว่าบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นได้

อรไท ผลดี (2522 : 73) ได้ค้นคว้าวิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทปวิชาภาษาไทยเรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการค้นคว้าวิจัยปรากฏว่า นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียน และแบบฝึกหัดในบทเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานและคะแนนทดสอบก่อนเรียนบทเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย จึงกล่าวได้ว่า บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทปวิชาภาษาไทย เรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สร้างขึ้นนี้เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นได้เป็นอย่างดี

สมพร นาคสุวรรณ (2522 : 132) ศึกษาและวิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่อง ลักษณะนาม สำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่าบทเรียนนี้ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งเอาไว้คือ นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้ร้อยละ 97.79 และทำแบบทดสอบหลังบทเรียนได้ร้อยละ 91.66 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนบทเรียนและหลังเรียนบทเรียน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง “คำลักษณะนาม” มีพัฒนาการในการเรียนเรื่อง คำลักษณะนาม อย่างแท้จริง

สมพร ยิ้มสกุล (2527 : 71-74) ได้ทำการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการสอนวิชาภาษาไทย 032 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลจากการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามคู่มือแนวการสอนภาษาไทย 032 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปมีความคงทนในการเรียนรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทย 032 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดจะพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปมีการพัฒนาขึ้น เพราะการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงสร้างบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. รูปแบบของการวิจัย
5. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียน อัสสัมชัญธนบุรี แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้เป็นนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า 2 ชนิด คือ

1. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. บทเรียนสำเร็จรูป มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาคู่มือการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการพุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง 2533 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2 ศึกษาแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ศึกษาหนังสือหลักภาษาไทยของพระยาอุปทิศศิลปสาร

1.4 ศึกษาหนังสือหลักภาษาไทยของกำชัย ทองหล่อ

1.5 ศึกษาหนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยจากสำนักพิมพ์ต่างๆ จำนวน 5 เล่ม

ได้แก่

1.5.1 หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ เสนีย์ วิลาวรรณ

1.5.2 หลักภาษาและการใช้ภาษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ ปราณี บุญ-

ชุ่ม และ ภาสกร เกิดอ่อน

1.5.3 คู่มือภาษาไทย ม.2 ของฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร

1.5.4 คู่มือภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสุวิทย์ ธีรณยภานท์

1.5.5 แนวข้อสอบจุดประสงค์วิชาภาษาไทย ม.2 ของ พรทิพย์ แผงสุด

1.6 แบ่งเนื้อหาเรื่องคำวิเศษณ์เป็น 3 หน่วยดังนี้

หน่วยที่ 1 ความหมายของคำวิเศษณ์

หน่วยที่ 2 ชนิดของคำวิเศษณ์

หน่วยที่ 3 หน้าที่ของคำวิเศษณ์

1.7 ศึกษารูปแบบ หลักการและวิธีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจากเอกสารต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง

1.8 กำหนดความคิดรวบยอดแล้วจึงกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด

1.9 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเลือกเนื้อหาได้แล้วจึงตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปแล้วจึงแยกย่อยเป็นจุด-

ประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเขียนบอกไว้ในวงเล็บของแต่ละหน่วยว่าใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมใด รวมทั้งบอกด้วยว่าจุดประสงค์นั้นใช้แบบทดสอบข้อใดบ้าง

1.10 สร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขา นำบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาตรวจแก้ไขจนได้บทเรียนสำเร็จรูปที่มีความถูกต้องสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นอาจารย์ภาคเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ รัชมีพรหม

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิลาศ เกื้อมี

1.11 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองเพื่อประสิทธิภาพโดยมีขั้นตอนทดลอง 2 ขั้นตอนดังนี้

1.11.1 นำบทเรียนสำเร็จรูปไปทดลองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยไม่ถึง 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำนวน 10 คน โดยให้อ่านบทเรียนแต่ละหน่วยเพื่อพิจารณาว่า ภาษาเหมาะสมหรือไม่ เข้าใจตรงกันหรือไม่ เกิดความสับสนในการใช้ภาษาบ้างหรือไม่ จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ

1.11.2 จากนั้นนำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนให้มีจำนวนมากกว่าเดิม โดยใช้นักเรียนจำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงจนได้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด นำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์ เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 จากนั้นจึงนำบทเรียนสำเร็จรูปที่แก้ไขปรับปรุงจนได้บทเรียนสำเร็จรูปที่มีประสิทธิภาพแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างการหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปดำเนินการดังนี้

1. การหาค่า 80 ตัวแรก

- 1.1. ตรวจสอบและให้คะแนนคำตอบแบบทดสอบของแต่ละคน
- 1.2. รวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- 1.3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คิดเป็นร้อยละ พิจารณาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ว่าถึงเกณฑ์ 80 ตัวแรกหรือไม่ ซึ่งในการหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปครั้งนี้ได้ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.78

2. การหาค่า 80 ตัวหลัง

- 2.1. ตรวจสอบและให้คะแนนคำตอบแบบทดสอบของแต่ละคน
- 2.2. รวมคะแนนแต่ละข้อเพื่อหาความถี่ของแบบทดสอบแต่ละข้อว่ามีจำนวนนักเรียนทำถูกต้องกี่คน
- 2.3. นำคะแนนรวมแต่ละข้อไปคิดเป็นร้อยละ พิจารณาค่าคะแนนรวมแต่ละข้อถึงร้อยละ 80 หรือไม่ ซึ่งในการหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปครั้งนี้คะแนนรวมของแบบทดสอบแต่ละข้อได้ร้อยละ 86.67 ขึ้นไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังต่อไปนี้

- 2.1 ศึกษาหลักสูตรการสอนวิชาภาษาไทย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
- 2.2 ศึกษาคู่มือครูและแบบเรียนหลักภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 2.3 ศึกษาวิธีการออกแบบทดสอบ
- 2.4 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.5 สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะของแบบทดสอบเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ จากนั้นนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบแก้ไข สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 คนนี้เป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิพุธ โสภวงศ์
2. อาจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์
3. อาจารย์จินตนา พุทธเมตะ

2.6 นำแบบทดสอบทั้งหมดที่แก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปหาประสิทธิภาพ 2 ครั้ง (Try out) โดยดำเนินการดังนี้

2.6.1 ครั้งที่หนึ่งนำแบบทดสอบไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้เวลาใช้ทำแบบทดสอบ 60 นาที นำแบบทดสอบของนักเรียนไปตรวจให้คะแนนโดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ให้ข้อผิด 0 คะแนน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็นต์แบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เต ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186-188) เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อทดสอบแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.2-0.8 และค่า r ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยเลือกไว้ 30 ข้อ

2.6.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้รูปแบบและดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Reserch) ซึ่งผู้วิจัยใช้รูปแบบการทดสอบก่อนและหลังการทดสอบ (One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (ตำรา ศิริเจริญ. 2524 : 190) ดังตาราง

ตาราง 1 แสดงรูปแบบการทดลอง

การทดสอบก่อนการทดลอง	สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป	การทดสอบหลังการทดลอง
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงรูปแบบการทดลอง

T_1	แทนการทดสอบก่อนการทดลอง
T_2	แทนการทดสอบหลังการทดลอง
X	แทนการทดลองการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

การดำเนินการทดลอง

1. ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ทดลองโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปสอน 3 คาบ (50 นาที)
3. ทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูล
 - 1.1 ทดสอบความสามารถกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
 - 1.2 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เรียนรู้ด้วยตัวเองจากบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาเรียนรู้ทั้งหมด 3 คาบ
 - 1.3 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการเรียน (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน
 - 1.4 ตรวจให้คะแนนผลการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองครั้ง คือก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์จากผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างดังนี้
 - 2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน
 - 2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปโดยใช้ t-test แบบ dependent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2. การคำนวณหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2531 : 62-63)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3. การหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อ
สอบแต่ละข้อโดยใช้เทคนิค 27% กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เต ฟาน
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186-188)

1.4. การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 P แทน สัดส่วนของผู้ทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
 q แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1-P$
 s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างก่อนและหลังการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปใช้ t-test แบบ dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาหรือค่าแจกแจงแบบที่
D	แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
N	แทน จำนวนคนหรือจำนวนคู่
$\sum D$	แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างแต่ละตัวยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาหรือค่าแจกแจงแบบที (t-distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบเรื่องค่าวิเศษณ์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแล้วมาใช้วัดความรู้เรื่องค่าวิเศษณ์ก่อนและหลังการทดลองและเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่าง
ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	30	13.800	3.389	443	6607	22.52 *
หลังทดลอง	30	28.233	1.104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือหลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์ และนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าก่อนเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วยมีจำนวนกรอบเนื้อหาทั้งหมด 27 กรอบ แต่ละกรอบจะประกอบด้วยกรอบเนื้อหา กรอบคำถามและคำอธิบาย คำตอบ
 - 2.2 แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัว เลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการทดลองหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น แล้ว
 - 2.3 แผนการสอน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคำวิเศษณ์
3. การดำเนินการทดลอง
 - 3.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากนักเรียน 6 ห้อง ที่มีระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2 จำนวน 30 คน
 - 3.2 ผู้วิจัยได้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเรื่องคำวิเศษณ์ (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3 ดำเนินการทดลอง ให้นักเรียนเรียนรู้จากบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้เรียน 3 คาบ คาบละ 50 นาที เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำไปตรวจโดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ 1 คะแนน ไม่ตอบหรือตอบผิดหรือตอบเกิน ให้ 0 คะแนน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ($\bar{X}$, S^2)

4.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้บทเรียนสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test dependent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน โดยผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้จากบทเรียนสำเร็จรูปแล้วสามารถทำแบบทดสอบได้ คะแนนรวมเฉลี่ยร้อยละ 94.11 และในแต่ละข้อนักเรียนสามารถทำได้ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 นั้นแสดงว่าบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องคำวิเศษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนั้น ผลการทดลองยังแสดงให้เห็นว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้สามารถนำไปใช้สอนนักเรียนให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์

การที่ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนเป็นเพราะว่า

1. บทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ได้อธิบายเนื้อหาและคำตอบไว้อย่างละเอียดถี่ถ้วนพร้อมทั้งได้ยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายไว้มากพอสมควร จึงทำให้เข้าใจง่าย ผู้เรียนจึงสามารถทำความเข้าใจและประสบความสำเร็จในการเรียนบทเรียนนี้

2. ในบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์นี้ ผู้วิจัยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความชัดเจน จึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจคำอธิบายต่างๆ ในบทเรียนได้ง่ายและรวดเร็ว ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงสูงขึ้น

3. บทเรียนสำเร็จรูปนี้นอกจากมุ่งสอนเรื่องคำวิเศษณ์แล้ว ยังมีการเปรียบเทียบคำวิเศษณ์กับคำชนิดอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะคำพ้องรูปและพ้องเสียง ซึ่งเมื่ออยู่ในบริบทหนึ่งจะเป็นคำวิเศษณ์ แต่เมื่ออยู่ในบริบทอื่นก็จะเป็นคำชนิดอื่น บทเรียนสำเร็จรูปนี้จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการสังเกตความแตกต่างของคำวิเศษณ์กับคำชนิดอื่นได้ง่ายขึ้น ทำให้สามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดและแบบทดสอบได้ดี

4. กรอบเนื้อหาทุกกรอบของบทเรียนสำเร็จรูปนี้ ผู้วิจัยได้เขียนอธิบายถึงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเอาไว้อย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้อะไรบ้าง ดังนั้นผู้เรียนจึงทราบแนวทางการเรียนรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้

5. เนื้อหาแต่ละกรอบของบทเรียนนี้ไม่มากเกินไป และไม่ยากนัก ผู้เรียนจึงเรียนรู้ได้เร็วและไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อบทเรียน

6. ในกรอบคำตอบของบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ จะมีการกระตุ้นและเสริมแรงโดยตลอดไม่ว่าผู้เรียนจะตอบถูกหรือผิด ผู้เรียนจึงเกิดกำลังใจในการเรียนรู้ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงขึ้น

7. จากผลการทดลองการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาหลักภาษาไทย กล่าวคือเมื่อผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียน ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบได้ถูกต้องย่อมเกิดกำลังใจอยากเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้างต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างดี กล่าวคือบทเรียนสำเร็จรูปทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นควรมีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปเสริมการเรียนรู้หลักภาษาไทย ทุกระดับชั้น เพราะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยทบทวนและเสริมความรู้จากการเรียนภายในห้องเรียน

1.2 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขานอกจากบทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขาแล้วยังมีบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาเป็นรูปแบบในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในวิชาภาษาไทยได้เช่นกัน ผู้จะทำการวิจัยสร้างบทเรียนสำเร็จรูปชนิดใดควรศึกษารูปแบบและเนื้อหาของบทเรียนว่าเหมาะสมกันหรือไม่ โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลักเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

1.3 ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ควรใช้ภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจง่าย สำนวนภาษาทันสมัยเป็นปัจจุบัน

1.4 บทเรียนสำเร็จรูปที่ดีนอกจากจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นแล้ว จะต้องสามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียนด้วย

1.5 เพื่อให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปได้ผลน่าเชื่อถือ เมื่อการเรียนเสร็จสิ้นลงควรเว้นระยะในการทดสอบให้ห่างพอสมควร อย่าให้กระชั้นชิดหรือนานจนเกินไป ถ้าทดสอบกระชั้นชิดเกินไปผู้เรียนยังจำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ซึ่งทำให้ไม่สามารถวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนได้เพราะผู้เรียนจะใช้ความจำในการทำแบบทดสอบ แต่ถ้าทิ้งเวลานานจนเกินไปผู้เรียนอาจลืมบทเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยในเรื่องต่างๆ ขึ้นอีก โดยเฉพาะหลักภาษาไทย เพราะเป็นนามธรรมเข้าใจยาก บทเรียนสำเร็จรูปสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2.2 นอกจากบทเรียนสำเร็จรูปที่เป็นรูปเล่มหนังสือแล้ว ควรมีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในรูปแบบลักษณะอื่นบ้าง เช่น บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์เทป เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. หลักภาษาไทยเล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.
- กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนชุดภาษาพิจารณาเล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักภาษาไทยเล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2536.
- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กท: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์, 2533.
- กิตติศักดิ์ เสมอธรรมานนท์. การศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการ
สอนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการ
สอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมสไลด์-เทป
ประกอบกับที่เรียนด้วยการสอนตามหนังสือคู่มือครู. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
อัสสัณเณ.
- จรรยา สุขะพัฒน์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนใน
การเรียนรู้สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(ม.1) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
อัสสัณเณ.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ประสานมิตร, 2524.
- ชูชาติ เชิงฉลาด. วิธีสอนภาษาไทย. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการครู
สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร : 2532.
อัสสัณเณ.

ดำรง ศิริเจริญ. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิชญโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. คู่มือเตรียมสอบภาษาไทย สำหรับสอบบรรจุข้าราชการ
ระดับ 1,2,3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
ม.ป.ป.

ธานี จันทรา. การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเรื่องสิ่งมีชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนตาม
ปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

นพดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : แสงศิลป์การพิมพ์, 2531.

_____. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ตันอ้อ, 2531.

นิพนธ์ สุขปรีดี. นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ บางแสน, 2519.

นิรันดร์ แบนชิด. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์บางหัวข้อใน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบเรียนโปรแกรมกับการสอนตามปกติ.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

นลินี บำเรอราช. การสร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่องการสร้างคำสำหรับระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. บทเรียนสำเร็จรูป นวัตกรรมที่น่าสนใจ. กรุงเทพมหานคร :
วิทยาสาร 27, 2519.

ประกาศรี สีสอไฟ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช,
2524.

ปรัชญา ใจสอาด. บทเรียนสำเร็จรูปและเครื่องมือช่วยสอน. ลพบุรี : หัตถโกศล
การพิมพ์, 2522.

ปราณี บุญชุ่ม และภาสกร เกิดอ่อน. หลักภาษาและการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

ปรีชา คุณวัลลี. การศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้แบบเรียนโปรแกรมกับการสอนตามปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515.
อัสสำเนา.

ปรีดา เพชรมีศรี. การศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในบางหัวข้อ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนตามปกติ.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัสสำเนา.

พงษ์ศักดิ์ ศรีภิรมย์. การสร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่องเสียงในภาษาไทยสำหรับระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัสสำเนา.

พรทิพย์ แฟงสุด. หนังสือชุดเสริมประสบการณ์ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
กทม. : สำนักพิมพ์ฟิลิกส์เซ็นเตอร์, 2535.

พรเพ็ญ ตูลารัตนพงษ์. การเปรียบเทียบการสอนเรื่องสมมูลเคมีโดยใช้แบบเรียน
โปรแกรมกับการสอนแบบปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัสสำเนา.

มณี เป็นสุข. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้
วิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) โดยใช้บทเรียนโปรแกรม
การเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้และการเรียนการสอนตามหลักสูตร สสวท.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

มณีรัตน์ อุดมวรรณนท. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องคำอุปมา-
อุปไมยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

_____. หลักการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศึกษากร, 2531.

วีณา วิสเพ็ญ. การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม :
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

สมพร นาคสุวรรณ. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องลักษณนามสำหรับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

สมพร มั่นตะสูตร. สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร :
โอเดียนสโตร์, 2525.

สมพร ยิ้มสกุล. การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการสอนวิชาภาษาไทย 032
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

เสนีย์ วิลาวรรณ. หนังสือเรียนภาษาไทย ท.101-102. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุภาภรณ์ ศรีภิรมย์. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องคำซ้อนสำหรับ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

สุวิทย์ หิรัญยกานต์. คู่มือภาษาไทย ม.2. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา, ม.ป.ป.

โสภณ วงศ์เพ็ญ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนของการเรียนรู้
ในวิชาเทคโนโลยีทางการสอนของนิสิตปริญญาตรีทางการศึกษาโดยใช้
บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

อมรา เล็กเจิงสินธุ์. วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการอบรม
เชิงปฏิบัติการ ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ม.ป.ท., 2532.
อัดสำเนา.

อรไท ผลดี. การสร้างบทเรียนโปรแกรมสไลด์เทปวิชาภาษาไทยเรื่องอิเหนา ตอน
ศึกกะหมังกุตหนิงสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

อรพัญญ์ ประสิทธิ์รัตน์. พื้นฐานทางเทคโนโลยีในการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.

อาคม จันทรสุนทร และเชาวลิต ชำนาญ, บรรณาธิการ. ลดเวลาสอน : นวัตกรรม
ที่น่าสนใจ. ลพบุรี : โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน. ม.ป.ท.,
2521.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. (อักขรวิธีวิภาค วากยสัมพันธ์
ฉันทลักษณ์) กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

อุษณีย์ เจริญจำ. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องลักษณะของ
ภาษาไทยสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

โอภาส สุกใส. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ
สำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์
2. แสดงค่าความแตกต่างและค่าความแตกต่างกำลังสองของคะแนนการทำแบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

ตาราง 3 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเรื่อง
คำวิเศษณ์

ข้อที่	p	r
1	.57	.38
2	.37	.27
3	.44	.39
4	.25	.32
5	.37	.27
6	.63	.27
7	.51	.25
8	.37	.27
9	.37	.27
10	.25	.32
11	.63	.27
12	.57	.38
13	.25	.22
14	.37	.27
15	.30	.43
16	.25	.32
17	.30	.43
18	.25	.32
19	.51	.25
20	.63	.27
21	.57	.38
22	.51	.25
23	.25	.32
24	.63	.27
25	.57	.38
26	.37	.27
27	.37	.27
28	.44	.39
29	.44	.39
30	.57	.38

ตาราง 4 แสดงค่าความแตกต่างและค่าความแตกต่างกำลังสองของคะแนนการทำแบบทดสอบเรื่อง
คำวิเศษณ์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D ²
1	16	27	11	121
2	14	27	13	169
3	11	28	17	289
4	12	30	18	324
5	10	29	19	361
6	14	29	15	225
7	10	26	16	256
8	16	28	12	144
9	13	28	15	225
10	13	30	17	289
11	20	28	8	64
12	12	28	16	256
13	14	28	14	196
14	14	28	14	196
15	17	28	11	121
16	15	28	13	169
17	16	28	12	144
18	8	28	20	400
19	11	30	19	361
20	8	27	19	361
21	19	28	9	81
22	17	27	10	100
23	17	29	12	144
24	12	30	18	324
25	11	28	17	289
26	10	29	19	361
27	16	30	14	196
28	12	26	14	196
29	22	29	7	49
30	14	28	14	196
ผลรวม	414	847	443	6607

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนเรื่องคำวิเศษณ์
2. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์

แผนการสอนเรื่องคำวิเศษณ์

แผนการเรียนรู้เรื่องคำวิเศษณ์ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ใช้เวลาเรียน 3 คาบ

สาระสำคัญ

คำวิเศษณ์คือคำที่ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่น ๆ ให้มีความหมายเพิ่มมากขึ้น และชัดเจนขึ้น การศึกษาคำวิเศษณ์ต้องพิจารณาบริบทประกอบเนื่องจากคำบางคำนอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์แล้ว เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งก็สามารถทำหน้าที่เป็นคำชนิดอื่นได้ หลักง่าย ๆ ในการสังเกตคำวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ จำต้องขยายหรือประกอบคำอื่น ๆ

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำวิเศษณ์
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องชนิดของคำวิเศษณ์
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจหน้าที่ของคำวิเศษณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อกำหนดความหมายของคำวิเศษณ์ให้หลาย ๆ ความหมายนักเรียนสามารถเลือกคำตอบได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคให้ นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดในประโยคเป็นคำวิเศษณ์
3. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกลักษณะได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
5. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกเวลาได้ถูกต้อง
6. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่
7. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกสถานที่ได้ถูกต้อง
8. เมื่อกำหนดประโยคให้ นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่
9. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกสถานที่กับคำบุพบทได้ถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกปริมาณได้ถูกต้อง
11. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ
12. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
13. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ
14. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะกับคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
15. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง

16. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ
17. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะกับคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
18. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงคำถามได้ถูกต้อง
19. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดในประโยคเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม
20. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกระหว่างคำวิเศษณ์แสดงคำถามกับคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
21. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์แสดงคำถามกับคำสรรพนามแสดงคำถามได้ถูกต้อง
22. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงคำขานรับได้ถูกต้อง
23. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ
24. นักเรียนสามารถใช้คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับได้ถูกต้องเหมาะสม
25. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงความปฏิเสธได้ถูกต้อง
26. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธ
27. นักเรียนสามารถเลือกคำตอบที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำนามได้ถูกต้อง
28. เมื่อกำหนดคำถามที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำสรรพนาม นักเรียนสามารถตอบได้อย่างถูกต้อง
29. นักเรียนสามารถตอบคำถามที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำกริยาได้ถูกต้อง
30. นักเรียนสามารถเลือกตอบประโยคหรือข้อความที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำวิเศษณ์ด้วยกันได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น 3 หน่วย

- หน่วยที่ 1 ความหมายของคำวิเศษณ์ (กรอบที่ 1-3)
- หน่วยที่ 2 ชนิดของคำวิเศษณ์ (กรอบที่ 4-23)
- หน่วยที่ 3 หน้าที่ของคำวิเศษณ์ (กรอบที่ 24-27)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

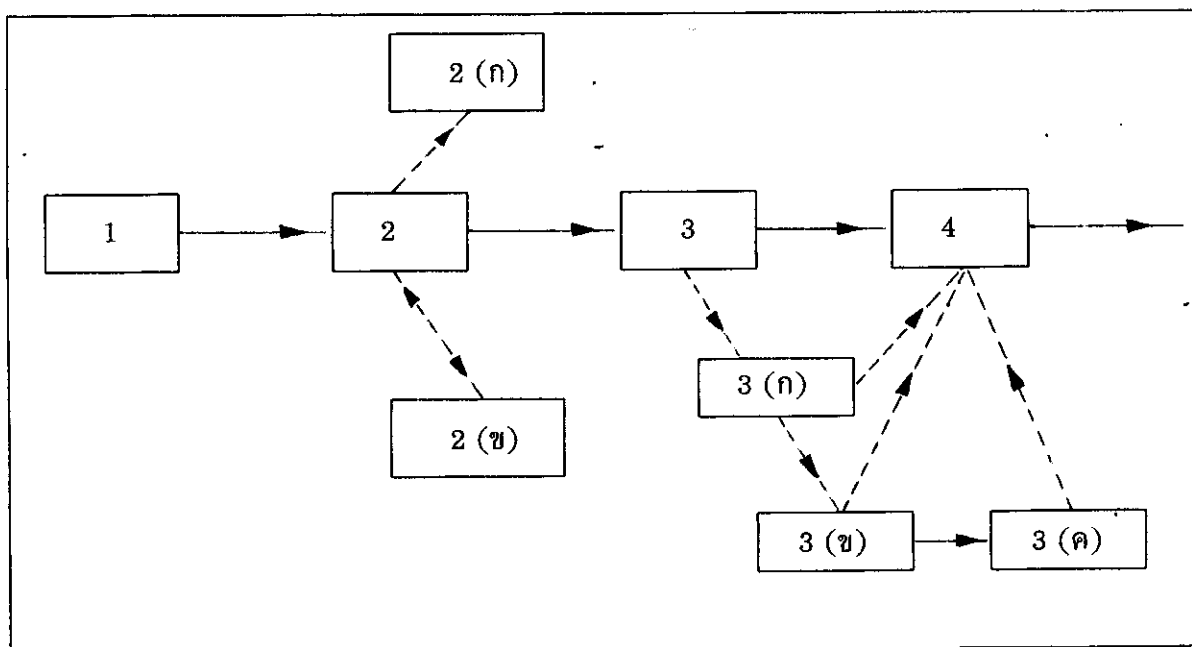
ครูอธิบายหลักการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปโดยมีหลักการดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำสั่งของบทเรียนอย่างเคร่งครัด
2. จะต้องมีความละเอียดถี่ถ้วนในการอ่านพิจารณาและทำความเข้าใจแต่ละบทเรียน
3. จะต้องมีความสนใจในการเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. มีความซื่อสัตย์ต่อการเรียนไม่เปิดดูเฉลยก่อนเรียนหรือก่อนตอบคำถามจากแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

ฝึกหัดและแบบทดสอบ

ขั้นสอน

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูปด้วยแบบทดสอบ
2. ครูอธิบายลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้แผนภูมิของบทเรียนสำเร็จรูป

3. ครูอธิบายส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียนสำเร็จรูป ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ กรอบเนื้อหา กรอบฝึกหัด และกรอบซ่อมเสริม ดังนี้

ตัวอย่างบทเรียนสำเร็จรูป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 1

1. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกลักษณะได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์

(แบบทดสอบข้อ 1-3)

กรอบเนื้อหาของกรอบที่ 1

คำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น 9 ชนิดด้วยกัน

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 1 คือคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งมีหลายประเภท ได้แก่

- บอกสี	เช่น	เขียว	เหลือง	แดง	ม่วง	ฯลฯ	
- บอกกลิ่น	เช่น	หอม	เหม็น	หื่น	จุน	ฯลฯ	
- บอกรส	เช่น	เปรี้ยว	หวาน	มัน	เค็ม	ฯลฯ	
- บอกเสียง	เช่น	ค่อย	ดัง	แผ่ว	เพราะ	ฯลฯ	
- บอกขนาด	เช่น	ใหญ่	โต	เล็ก	กว้าง	ยาว	ฯลฯ
- บอกลักษณะ	เช่น	กลม	แบน	เหลี่ยม	แป้น	ฯลฯ	
- บอกสัมผัส	เช่น	ร้อน	เย็น	แข็ง	นิ่ม	ฯลฯ	
- บอกอาการ	เช่น	เร็ว	ช้า	เชื่อง	ฉลาด	ว่องไว	ฯลฯ
- บอกชนิด	เช่น	ชั่ว	ดี	อ่อน	แก่	หนุ่ม	จน ฯลฯ

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือกข้อ ก. เก่งมาก ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. "มะม่วงเปรี้ยวกว่าสับปะรด" ประโยคนี้ ไม่มี คำวิเศษณ์บอก
ลักษณะ

คำว่า "เปรี้ยว" ประโยคนี้ ไม่ใช่ คำวิเศษณ์บอกลักษณะ (บอกรส) แต่เป็นกริยาของ
ประโยค ดูการเปรียบเทียบข้างล่าง

- มะนาวเปรี้ยว คำว่า "เปรี้ยว" ในประโยคนี้เป็นคำกริยา
- มะนาวมีรสเปรี้ยว คำว่า "เปรี้ยว" ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
ซึ่งขยายคำว่า "รส"

ตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 2 ต่อไปได้เลย

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคในข้อ ข. "บ้านเล็กอยู่ในป่าใหญ่" ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ 2 คำ
คือคำว่า "เล็ก" กับคำว่า "ใหญ่" ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำว่า "บ้าน" และ "ป่า"

คำว่า "เล็ก" ขยายคำว่า "บ้าน"

คำว่า "ใหญ่" ขยายคำว่า "ป่า"

ตอบผิด พลิกกลับไปกรอบที่ 1 แล้วอ่านให้เข้าใจจากนั้นเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือกข้อ ค.

สำหรับประโยคในข้อ ค. คือ "คนหนุ่มสาวทำงานว่องไว" ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอก
ลักษณะคือคำว่า "หนุ่มสาว" และคำว่า "ว่องไว"

คำว่า "หนุ่มสาว" ขยายคำว่า "คน"

คำว่า "ว่องไว" ขยายคำว่า "ทำ"

พลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า.....อย่าเพิ่งท้อนะครับ

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 1

คำวิเศษณ์บอกลักษณะมีหลายชนิดด้วยกัน จำต้องจำและสังเกตได้ดี ได้แก่ บอกสี
กลิ่น รส เสียง ขนาด สันฐาน สัมผัส อากา และบอกชนิด ที่ค่อนข้างจำยากคือ บอกอาการและ
บอกชนิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- บอกอาการ เช่น ช้ำ เร็ว ฉลาด ไหว โง่ ฯลฯ
- บอกชนิด เช่น ดี เลว หนุ่ม รวย อ่อน ฯลฯ

ถ้าเข้าใจแล้วทำกรอบที่ 2 ต่อไปได้เลย
"ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่นครับ"

4. เมื่ออธิบายจนเข้าใจแล้ว ครูจะแจกบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนคนละ 1 เล่ม
5. จากนั้นให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองโดยปฏิบัติตามคำสั่งตามที่บทเรียนแต่ละหน่วยแต่ละกรอบกำหนดไว้ทุกขั้นตอนจนจบกระบวนการเรียนรู้ของบทเรียนสำเร็จรูป
6. ทดสอบความรู้หลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูปด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

ขั้นสรุป

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายและลักษณะของคำวิเศษณ์โดยให้ตอบทีละคน
2. ให้นักเรียนช่วยกันบอกข้อสังเกตคำวิเศษณ์ในประโยคหรือในข้อความต่าง ๆ

สื่อการสอน

1. แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์
2. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์
3. แผนภูมิบทเรียนสำเร็จรูป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการเรียน
2. ประเมินผลจากคะแนนในการตอบแบบทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
3. ประเมินผลจากการเปรียบเทียบผลคะแนนในการตอบแบบทดสอบระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
4. ประเมินผลจากการซักถามหลังจากทดสอบหลังการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปเสร็จ

สิ้นแล้ว

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์

คำชี้แจง

1. เนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำวิเศษณ์ ซึ่งมีกรอบเนื้อหาทั้งหมด 27 กรอบ
2. นอกจากกรอบเนื้อหาแล้ว ยังมีกรอบซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนที่ตอบผิดได้เรียนซ่อมเสริม
3. ผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อหา คำถามและคำตอบทุกกรอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน
4. คำตอบของแต่ละกรอบจะอยู่ในหน้าต่อไปของกรอบนั้น ๆ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ความหมายของคำวิเศษณ์.....	1
ชนิดของคำวิเศษณ์.....	26
คำวิเศษณ์บอกลักษณะ.....	27
คำวิเศษณ์บอกเวลา.....	44
คำวิเศษณ์บอกสถานที่.....	54
คำวิเศษณ์บอกปริมาณ.....	66
คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ.....	78
คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ.....	95
คำวิเศษณ์แสดงคำถาม.....	112
คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ.....	129
คำวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ.....	135
หน้าที่ของคำวิเศษณ์.....	141

(-1-)

หน่วยที่ 1

ความหมายของคำวิเศษณ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดความหมายของคำวิเศษณ์ให้หลาย ๆ ความหมาย นักเรียนสามารถเลือกคำตอบได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคให้ นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดในประโยคเป็นคำวิเศษณ์

(กรอบที่ 1-3 แบบทดสอบข้อ 1-3)

(-2-)

กรอบที่ 1

คำวิเศษณ์ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหรือขยายคำอื่นให้มีความหมายเพิ่มมากขึ้น และชัดเจนยิ่งขึ้น คำที่ใช้คำวิเศษณ์ประกอบหรือขยาย ได้แก่ นาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน ดังตัวอย่าง

- ฉันชอบคนสวย	ขยาย	นาม	(คน)
- เขาเป็นลูกของฉันเอง	ขยาย	สรรพนาม	(ฉัน)
- น้องของเขาเรียนเก่ง	ขยาย	กริยา	(เรียน)
- นักกีฬาวิ่งเร็วมาก	ขยาย	วิเศษณ์	(เร็ว)

(-3-)

กรอบฝึกหัดที่ 1 ของกรอบที่ 1

คำวิเศษณ์ หมายถึงข้อใด

ก. คำที่ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่นให้มีความหมายเพิ่มมากขึ้นและชัดเจนยิ่งขึ้น

(เลือก ก. ดูหน้า 4)

ข. คำที่ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่น ๆ เฉพาะที่ปรากฏ เป็นประโยคให้มีความหมายมากขึ้นและชัดเจนขึ้น

(เลือก ข. ดูหน้า 5)

ค. คำที่ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่น เฉพาะที่ปรากฏเป็นกลุ่มคำให้มีความหมายแปลกออกไปและชัดเจนยิ่งขึ้น

(เลือก ค. ดูหน้า 6)

(-4-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือก ก. ถูกต้อง

คำวิเศษณ์ คือคำที่ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่น ๆ ให้มีความหมายเพิ่มขึ้นและชัดเจนขึ้น
ดังตัวอย่าง

- เขากินขนม
- เขากินขนมอย่างเอร็ดอร่อย

จะเห็นว่าเมื่อนำคำวิเศษณ์มาขยายคำในประโยคที่กำหนดให้ ทำให้มีความหมายเพิ่มขึ้น และชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าประโยคเดิม

เก่งมาก เรียนกรอบต่อไปได้เลย

(-5-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือก ข. ยังไม่ถูกต้อง

คำวิเศษณ์ใช้ขยายคำอื่น ๆ แต่ไม่จำเป็นว่าคำนั้นจะต้องปรากฏอยู่ในประโยคเสมอไป อาจปรากฏอยู่ในกลุ่มคำก็ได้

ดังตัวอย่าง

- ฉันทชอบบ้านใหญ่ (ประโยค)
- บ้านเล็กในป่าใหญ่ (กลุ่มคำ)

พลิกไปทำกรอบฝึกหัดที่ 2 หน้า 7

“เราเชื่อว่าคุณต้องทำได้”

(-6-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือก ค. ยังไม่ถูกต้อง

คำวิเศษณ์ใช้ขยายหรือประกอบกับคำอื่น ๆ ซึ่งไม่จำเป็นว่าคำนั้นจะต้องปรากฏเฉพาะในกลุ่มคำเท่านั้น ปรากฏอยู่ในประโยคก็ได้ ตัวอย่างเช่น

- เหล้าเก่าในขวดใหม่ (กลุ่มคำ)
- รถยนต์ชนคนแก่ (ประโยค)

เมื่อเข้าใจแล้วพลิกไปทำกรอบฝึกหัดที่ 2 หน้า 7

“คนที่มีความพยายามย่อมประสบความสำเร็จแน่นอน”

(-7-)

กรอบฝึกหัด 2 ของกรอบที่ 1

คำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำชนิดใดได้บ้าง

- ก. นาม สรรพนาม กริยา บุพบท (เลือก ก. ดูหน้า 8)
 ข. นาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท (เลือก ข. ดูหน้า 10)
 ค. นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ (เลือก ค. ดูหน้า 12)

(-8-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบฝึกหัดที่ 2

เลือก ก. ยังไม่ถูกต้อง

เพราะคำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำ 4 ชนิดคือ ขยายคำนาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน
 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. คำนาม	เช่น	เขาเป็นคนดี	รถด่วน	สาวแก่
2. คำสรรพนาม	เช่น	เธอทั้งหลาย	ฉันเอง	ท่านนี้
3. คำกริยา	เช่น	พูดมาก	ไปไกล	กินจุ
4. คำวิเศษณ์	เช่น	วิ่งเร็วมาก	ป่วยหนักมาก	หมุนเร็วจี

พลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 9

(-9-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบฝึกหัดที่ 2 ข้อ ก.

จากคำตอบข้อ ก. “นาม สรรพนาม กริยา บุพบท” เหตุที่ตอบผิดเพราะ คำวิเศษณ์ไม่ได้ขยาย
คำบุพบท แต่จะขยายคำ 4 ชนิด คือ นาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน

ดังตัวอย่าง

คนเลว	ขยาย	คำนาม
เธอนั้น	ขยาย	สรรพนาม
เดินช้า	ขยาย	กริยา
เรียนดีมาก	ขยาย	วิเศษณ์

เมื่อเข้าใจแล้วให้ทำกรอบที่ 6 ต่อไปได้เลย

(-10-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือก ข. ยังไม่ถูกต้อง

คำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำ 4 ชนิดคือ นาม สรรพนาม กริยา และคำวิเศษณ์ด้วยกัน
ดูตัวอย่างต่อไปนี้

1. ขยายคำนาม	เช่น	คนร้าย	เรือด่วน	บ้านนอก
2. ขยายคำสรรพนาม	เช่น	เขาเอง	เธอนั้น	ท่านทั้งหลาย
3. ขยายกริยา	เช่น	เรียนเก่ง	เล่นดี	เดินช้า
4. ขยายวิเศษณ์	เช่น	กินจุมาก	วิ่งเร็วจี๋	ทำดี มาก

เปิดไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 11

(-11-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบฝึกหัดที่ 2 ข้อ ข.

จากคำตอบในข้อ ข. “นาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท” เหตุที่ตอบผิดเพราะ คำวิเศษณ์ไม่ได้ขยาย คำบุพบท คำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำนาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน เช่น

แมวดำ	ขยาย	คำนาม
ท่านเอง	ขยาย	คำสรรพนาม
คิดเร็ว	ขยาย	คำกริยา
พูดดังมาก	ขยาย	คำวิเศษณ์

เมื่อเข้าใจดีแล้วทำกรอบต่อไปได้เลย

(-12-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 1

เลือก ค. ถูกต้อง เก่งมาก

คำวิเศษณ์ใช้ขยายคำ 4 ชนิด คือ นาม สรรพนาม กริยา และคำวิเศษณ์ด้วยกัน เช่น

คนใจ	ของแท้	(ขยายคำนาม)
ฉันเอง	เธอนั่นเอง	(ขยายคำสรรพนาม)
มาสาย	ร้องเพราะ	(ขยายกริยา)
พูดดีมาก	ทำผิดบ้าง	(ขยายคำวิเศษณ์)

ทำกรอบต่อไปได้เลย

(-13-)

กรอบที่ 2

คำบางคำนอกจากทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์แล้ว ยังสามารถทำหน้าที่เป็นคำกริยาได้ หลักการสังเกตว่าเมื่อใดเป็นคำวิเศษณ์หรือคำกริยาก็คือ ถ้าทำหน้าที่ขยายคำอื่นจะเป็นคำวิเศษณ์ ถ้าทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของประโยคจะเป็นคำกริยา นอกจากนั้นถ้าใช้เชื่อมคำต่อคำและอยู่หน้านาม สรรพนาม หรือกริยา ก็จะกลายเป็นคำบุพบทได้

ตัวอย่างเช่น

เธอพูดเพราะ “เพราะ” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์ซึ่งขยายคำว่า “พูด”
 กลอนบทนี้เพราะมาก “เพราะ” ในประโยคนี้เป็นคำกริยา
 เขาต้องเสียคนเพราะเธอ “เพราะ” ในประโยคนี้เป็นบุพบทซึ่งนำหน้าคำสรรพนาม “เธอ”

(-14-)

กรอบฝึกหัด ของกรอบที่ 2

คำว่า “เพราะ” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์

ก. เพลงไทยเพราะทุกเพลง	(เลือก ก. ดูหน้า 15)
ข. สมชายร้องเพลงเพราะ	(เลือก ข. ดูหน้า 17)
ค. เขามีความสุขเพราะเสียงดนตรี	(เลือก ค. ดูหน้า 18)

(-15-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 2

เลือก ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยค “เพลงไทยเพราะทุกเพลง” คำว่า “เพราะ” ในประโยคนี้นำหน้าที่เป็นกริยาจะยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจนดังต่อไปนี้

- กลอนบทนี้เพราะมาก
- เสียงของเขาเพราะจริง ๆ
- เพลงของสุนทราภรณ์เพราะมาก

คำว่า “เพราะ” ทั้ง 3 ประโยคนี้เป็นคำ “กริยา”

พลิกไปเรียนกรอบซ่อมเสริมหน้า 16 อย่าละความพยายามนะครับ

(-16)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 2 ข้อ ก.

คำบางคำสามารถเป็นคำกริยาได้เมื่อเปลี่ยนตำแหน่ง ฉะนั้นต้องพิจารณาให้ดีว่าคำวิเศษณ์ที่อยู่ในประโยคนั้นทำหน้าที่อะไรในประโยค เป็นกริยาหรือวิเศษณ์ ตัวอย่างเช่น

คุณครูเป็นคนดี	คำว่า “ดี” ในประโยคนี้นิยาคำว่า “คน” ฉะนั้นจึงเป็นคำวิเศษณ์
เพื่อน ๆ ดีกับฉัน	คำว่า “ดี” ในประโยคนี้นำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค

เมื่อเข้าใจแล้วกลับไปเรียนเนื้อหาในกรอบที่ 2 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่อีกครั้ง
อย่าเพิ่งท้อนะครับ ขอให้โชคดี

(-17-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 2

เลือก ข. ถูกต้อง

จากประโยค “สมชายร้องเพลงเพราะ” คำว่า “เพราะ” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์ขยาย คำว่า “ร้อง” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จะยกตัวอย่างให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังนี้

- เขาพูดเพราะ (ขยาย “พูด”)
- เธออ่านกลอนเพราะ (ขยาย “อ่าน”)
- เขาแต่งเพลงเพราะ (ขยาย “แต่ง”)

ตอบถูกต้อง เรียนกรอบต่อไปได้เลย

(-18-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 2

เลือก ค. ตอบผิดนะ

จากประโยค “เขามีความสุขเพราะเสียงดนตรี” คำว่า “เพราะ” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์ แต่เป็น “บุพบท” ซึ่งบุพบทจะใช้เชื่อมคำต่อคำ อยู่หน้านาม สรรพนาม หรือกริยา จะยกตัวอย่างบุพบทให้เห็นชัดเจนดังนี้

- ปลาหมอตายเพราะปาก (นำหน้านาม)
- เขาเสียคนเพราะเธอ (นำหน้าสรรพนาม)
- เธออยู่เพื่อกิน (นำหน้ากริยา)
- เขากินเพื่อย่อย (นำหน้ากริยา)

เปิดไปเรียนในกรอบซ่อมเสริม หน้า 19

(-19-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 2 ข้อ ค.

คำว่า “เพราะ” เป็นได้ทั้งคำกริยาและคำวิเศษณ์ หลักการสังเกตว่าเมื่อใดจะเป็นคำกริยา และเมื่อใดจะเป็นคำวิเศษณ์

- ถ้าเป็นภาคแสดงของประโยคจะเป็นคำกริยา เช่น
 กลอนบทนี้เพราะมาก เป็นคำกริยา
- ถ้าทำหน้าที่ขยายคำอื่นจะเป็นคำวิเศษณ์ เช่น
 เขาอ่านกลอนเพราะ เป็นคำวิเศษณ์ คำว่า “เพราะ” ขยายคำกริยา
 “อ่าน” เป็น “อ่านกลอนเพราะ”

พยายามต่อไปนะครับคนเก่ง ถ้าเข้าใจแล้ว ทำกรอบที่ 3 ได้เลย

(-20-)

กรอบที่ 3

คำบางคำเมื่อเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในประโยคก็จะทำให้เปลี่ยนเป็นคำชนิดอื่นได้ ข้อสังเกตว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์ ก็คือ คำวิเศษณ์จะขยายคำอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

“คนอ้วนกินจุ”

คำว่า “อ้วน” ขยายคำว่า “คน” คำว่า “จุ” ขยายคำว่า “กิน” ดังนั้นทั้งคำว่า “อ้วน” และ “จุ” เป็นคำวิเศษณ์

(-21-)

กรอบคำถามของกรอบที่ 3

ประโยคในข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์

ก. คนแก่เดินช้า	(เลือก ก. ดูหน้า 22)
ข. รถยนต์ชนเสาไฟฟ้า	(เลือก ข. ดูหน้า 23)
ค. เธอเป็นคนสวยมาก	(เลือก ค. ดูหน้า 24)

(-22-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 3

เลือกข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อนี้ “คนแก่เดินช้า” ข้อนี้มีคำวิเศษณ์ 2 คำ คือคำว่า “แก่” กับคำว่า “ช้า”

คำว่า “แก่”	ขยายคำว่า	“คน”	เป็น	“คนแก่”
คำว่า “ช้า”	ขยายคำว่า	“เดิน”	เป็น	“เดินช้า”

กลับไปเรียนกรอบที่ 3 อีกครั้ง เพื่อทบทวนเนื้อหาแล้วเลือกคำตอบใหม่

(-23-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 3

เลือกข้อ ข. ถูกต้อง

จากประโยค “รถยนต์ชนเสาไฟฟ้า” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์

เลือกตอบได้ถูกต้อง เรียนกรอบที่ 4 ต่อไปได้เลย

(-24-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 3

เลือกข้อ ค. ยังตอบไม่ถูกต้อง

จากประโยค “เธอเป็นคนสวยมาก” มีคำวิเศษณ์คือ “สวยมาก” ซึ่งขยายคำว่า “คน”

ยังตอบไม่ถูกต้อง

เปิดไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 25 ขอให้โชคดีนะคะ

(-25-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 3

คำบางคำนอกจากจะเป็นคำวิเศษณ์แล้ว เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งในประโยคก็สามารถทำหน้าที่เป็นคำชนิดอื่นได้ เช่น กริยา บุพบท หรือ สันธาน ซึ่งต้องพยายามสังเกตให้ดีว่า คำวิเศษณ์จะต้องใช้ขยายคำอื่น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันสงสารคนแก่ “แก่” เป็นคำวิเศษณ์ซึ่งขยายคำว่า “คน”

พ่อแก่กว่าแม่ “แก่” ในประโยคนี้นี้เป็นคำกริยา

ครูให้รางวัลแก่นักเรียน “แก่” ในประโยคนี้นี้เป็นคำบุพบท ซึ่งนำหน้าคำนาม คือคำว่า “นักเรียน”

เข้าใจแล้วใช่ไหมครับ เก่งมาก กลับไปทบทวนในกรอบที่ 3 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่
ขอให้โชคดีนะคะ

(-26-)

หน่วยที่ 2
ชนิดของคำวิเศษณ์
(กรอบที่ 4-24)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 4-6

1. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกลักษณะได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์

(แบบทดสอบข้อ 4-6)

(-27-)

กรอบที่ 4

คำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น 9 ชนิดด้วยกัน

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 1 คือคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งมีหลายประเภท ได้แก่

- บอก	เช่น เขียว เหลือง แดง ม่วง ฯลฯ	- บอกกลิ่น	เช่น หอม เหม็น หืน ฉุน ฯลฯ
- บอกรส	เช่นเปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ฯลฯ	- บอกเสียง	เช่น ค่อย ดัง แผ่ว เพราะ ฯลฯ
- บอกขนาด	เช่น ใหญ่ โต เล็ก กว้าง ยาว ฯลฯ	- บอกสัณฐาน	เช่น กลมแบน เหลี่ยม ฯลฯ
- บอกสัมผัส	เช่น ร้อน เย็น แข็ง นุ่ม ฯลฯ	- บอกอาการ	เช่น เร็ว ช้า เชื่อง ฉลาด ฯลฯ
- บอกชนิด	เช่น ข้าว ดี อ่อน แก่ หนุ่ม จน ฯลฯ		

(-28-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 4

ประโยคข้อใด ไม่มี คำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. มะม่วงเปรี้ยวกว่าสับปะรด	(ดูคำตอบหน้า 29)
ข. บ้านเล็กอยู่ในป่าใหญ่	(ดูคำตอบหน้า 30)
ค. คนหนุ่มสาวทำงานว่องไว	(ดูคำตอบหน้า 31)

(-29-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 4

เลือกข้อ ก. เก่งมาก ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. “มะม่วงเปรี้ยวกว่าลับปะรด” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
คำว่า “เปรี้ยว” ในประโยคนี้ ไม่ใช่ คำวิเศษณ์บอกลักษณะ (บอกรส) แต่เป็นกริยาของประโยค
ดูการเปรียบเทียบข้างล่าง

- มะนาวเปรี้ยวมาก คำว่า “เปรี้ยว” ในประโยคนี้เป็นคำกริยา
- มะนาวมีรสเปรี้ยว คำว่า “เปรี้ยว” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งขยาย
 คำว่า “รส”

ตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 5 ต่อไปได้เลย

(-30-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 4

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคในข้อ ข. “บ้านเล็กอยู่ในป่าใหญ่” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ 2 คำ คือ
คำว่า “เล็ก” กับคำว่า “ใหญ่” ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำว่า “บ้าน” และ “ป่า”

- คำว่า “เล็ก” ขยายคำว่า “บ้าน”
- คำว่า “ใหญ่” ขยายคำว่า “ป่า”

ตอบผิด พลิกกลับไปกรอบที่ 4 แล้วอ่านให้เข้าใจ จากนั้นเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง

(-31-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 4

เลือกข้อ ค.

สำหรับประโยคในข้อ ค. คือ “คนหนุ่มสาวทำงานว่องไว” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอกลักษณะคือคำว่า “หนุ่มสาว” และคำว่า “ว่องไว”

คำว่า “หนุ่มสาว” ขยายคำว่า “คน”

คำว่า “ว่องไว” ขยายคำว่า “ทำ”

พลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 32 อย่าเพิ่งท้อนะครับ

(-32-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 4

คำวิเศษณ์บอกลักษณะมีหลายชนิดด้วยกัน จะต้องจำและสังเกตให้ดี ได้แก่ บอกสี กลิ่น รส เสียง ขนาด ล้วนฐาน สัมผัส อาการ และบอกชนิด ที่ค่อนข้างจำยากคือบอกอาการ และบอกชนิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- บอกอาการ เช่น ช้ำ เร็ว จลต ไ่ว โง่ ฯลฯ
- บอกชนิด เช่น ดี เลว หนุ่ม รวย อ่อน ฯลฯ

ถ้าเข้าใจแล้วทำกรอบที่ 5 ต่อไปได้เลย
“ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่นครับ”

(-33-)

กรอบที่ 5

คำบางคำนอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะแล้ว เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งไปก็สามารถทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยคได้ ดังตัวอย่าง

- น้ำส้มแก้วนี้มีรสเปรี้ยว	คำว่า “เปรี้ยว” ในประโยคนี้นี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
ขยายคำว่า “รส”
- น้ำส้มแก้วนี้เปรี้ยวมาก	คำว่า “เปรี้ยว” ในประโยคนี้นี้ทำหน้าที่เป็นคำกริยาของประโยค
- ฉันไม่ชอบอากาศร้อน	คำว่า “ร้อน” ในประโยคนี้นี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
ขยายคำว่า “อากาศ”
- อากาศวันนี้ร้อนจริง ๆ	คำว่า “ร้อน” ในประโยคนี้นี้ทำหน้าที่เป็นคำกริยาของประโยค

(-34-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 5

คำว่า “เย็น” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. อากาศในวันนี้เย็นมาก	(ดูคำตอบหน้า 35)
ข. คุณพ่อชอบดื่มน้ำเย็น	(ดูคำตอบหน้า 36)
ค. น้ำในสระเย็นกว่าน้ำในคลอง	(ดูคำตอบหน้า 37)

(-35-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 5

เลือกข้อ ก. ผิดครับ

จากประโยค “อากาศในวันนี้เย็นมาก” คำว่า “เย็น” ในประโยคนี้ “ไม่ใช่” คำวิเศษณ์บอกลักษณะ แต่ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค ดูตัวอย่างเปรียบเทียบ

อากาศเย็นมาก	คำว่า “เย็น” ในข้อนี้เป็นคำกริยา
ฉันดื่มน้ำเย็น	คำว่า “เย็น” ในข้อนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งขยายคำว่า “น้ำ”

ทบทวนในกรอบที่ 5 อีกครั้งเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น แล้วเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง

(-36-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 5

เลือกข้อ ข. ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ข. “คุณพ่อชอบดื่มน้ำเย็น” คำว่า “เย็น” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำนาม คือคำว่า “น้ำ”

ตอบถูกต้อง ทำกรอบที่ 6 ต่อไปได้เลย

(-37-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 5**เลือกข้อ ค.**

จากประโยคในข้อนี้ “น้ำในสระเย็นกว่าน้ำในคลอง” คำว่า “เย็น” ในประโยคนี้ ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกลักษณะ แต่ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค

ทบทวนในกรอบที่ 5 อีกครั้งและพิจารณาเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง

(-38-)

กรอบที่ 6

คำบางคำนอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะแล้ว ยังสามารถทำหน้าที่เป็นกริยาได้ และยังสามารถทำหน้าที่เป็นคำบุพบทได้อีกด้วย ดังตัวอย่าง

- เขาร้องเพลงเพราะ	คำว่า “เพราะ” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำกริยา “ร้อง”
- เสียงของเธอเพราะมาก	คำว่า “เพราะ” เป็นกริยาของประโยค
- พ่อทำงานหนักเพราะลูก	คำว่า “เพราะ” เป็นคำบุพบทซึ่งนำหน้าคำนาม “ลูก”
- เธอชอบคุยกับคนแก่	คำว่า “แก่” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม “คน”
- เขาแก่กว่าฉันปีเดียว	คำว่า “แก่” เป็นกริยาของประโยค
- ฉันให้สมุดแก่เขา	คำว่า “แก่” เป็นคำบุพบทซึ่งนำหน้าคำสรรพนาม “เขา”

(-39-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 6

คำว่า “จน” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. เขาเป็นคนจนแต่ขยันเรียน	(ดูคำตอบหน้า 40)
ข. ครอบครัวของเขาจนกว่าครอบครัวอื่น	(ดูคำตอบหน้า 41)
ค. ฉันจนที่สุดในกลุ่มเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกัน	(ดูคำตอบหน้า 42)

(-40-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 6

ข้อ ก. ถูกต้อง

จากประโยคในข้อนี้คือ “เขาเป็นคนจนแต่ขยันเรียน” คำว่า “จน” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำนามคือคำว่า “คน” เป็น “คนจน”

ตอบถูกต้อง ทำกรอบที่ 6 ต่อไปได้เลย

(-41-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 6

ข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคในข้อ ข. คือ “ครอบครัวของเขาจนกว่าครอบครัวอื่น” ประโยคนี้คำว่า “จน” ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกลักษณะแต่ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค

อ่านคำอธิบายแล้วพิจารณาให้ดี จากนั้นพลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 43

(-42-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 6

ข้อ ค. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ค. คือ “ฉันจนที่สุดในกลุ่มเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกัน” ประโยคนี้คำว่า “จน” ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกลักษณะ แต่ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค

พลิกไปเรียนในกรอบซ่อมเสริม หน้า 43 ขอให้โชคดีนะคะ

(-43-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 6

คำบางคำนอกจากทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะแล้ว ยังสามารถใช้เป็นคำบุพบทได้ แต่จะต้องสังเกตให้ดีจะเป็นคำวิเศษณ์ก็ต่อเมื่อทำหน้าที่ขยายคำอื่น ตัวอย่างเช่น

- เธอพูดเพราะ คำว่า “เพราะ” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำว่า “พูด”
- เขาตายเพราะเธอ คำว่า “เพราะ” เป็นคำบุพบทซึ่งนำหน้าคำสรรพนาม “เธอ”
- พ่อขายวัวแก่ คำว่า “แก่” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำว่า “วัว”
- แม่ให้เงินแก่ลูก คำว่า “แก่” เป็นคำบุพบทซึ่งนำหน้าคำนาม “ลูก”

เมื่อเข้าใจแล้วทำกรอบที่ 7 ต่อไปได้เลย “ต้องสู้จึงจะชนะ”

(-44-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 7-8

3. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกเวลาได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา

(แบบทดสอบข้อ 8-9)

(-45-)

กรอบที่ 7

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 2 คือคำวิเศษณ์บอกเวลา ซึ่งบอกเวลาทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น
เช้า สาย บ่าย เย็น คำ ดึก โบราณ เดิมนี่ ภายหน้า ภายหลัง สักครู่ ฯลฯ

แบบฝึกหัดของกรอบที่ 7

คำว่า “เย็น” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา

ก. เวลาเย็นมากแล้วนะ	(ดูคำตอบหน้า 46)
ข. อากาศเช้าวันนี้เย็นมาก	(ดูคำตอบหน้า 47)
ค. เขาพบกับเธอเมื่อเย็นวันวาน	(ดูคำตอบหน้า 48)

(-46-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 7

ข้อ ก. ไม่ใช่ คำตอบที่ถูกต้อง

จากประโยค “เวลาเย็นมากแล้วนะ” ข้อนี้คำว่า “เย็น” เป็นคำกริยาของประโยค ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกเวลา ข้อที่ถูกต้องคือข้อ ค. “เขาพบกับเธอเมื่อเย็นวันวาน” คำว่า “เย็น” ในข้อนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา

ทำกรอบที่ 8 ต่อไปได้เลย

(-47-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 7

เลือกข้อ ข. ก็ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยค “อากาศเข้าวันนี้เย็นมาก” คำว่า “เย็น” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์แต่เป็น “กริยา”

คำบางคำสามารถทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์และสามารถทำหน้าที่เป็นกริยาได้ ขึ้นอยู่กับหน้าที่หรือตำแหน่งในประโยค

พลิกกลับไปศึกษาในกรอบที่ 7 อีกครั้งแล้วเลือกคำตอบใหม่
โชคดีรออยู่ข้างหน้านะครับ

(-48-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 7

เลือกข้อ ค. ถูกต้อง เก่งมาก

จากประโยค “เขาพบกับเธอเมื่อเย็นวันวาน” คำวิเศษณ์คือคำว่า “เย็น” เป็นคำวิเศษณ์บอกเวลาว่าเป็น “เวลาเย็น”

ทำกรอบต่อไปได้เลยครับ

(-49-)

กรอบที่ 8

คำวิเศษณ์บอกเวลาจะใช้ขยายหรือประกอบกับคำนามและคำกริยา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ประกอบคำนาม เช่น คนโบราณ คนภายหลัง เวลาภายหลัง บ้านเมืองเดี๋ยวนี้ คนเดี๋ยวนี้
เวลานาน เวลาช้า ฯลฯ
2. ประกอบคำกริยา เช่น ไปก่อน มาสาย รอนาน มาช้า ไปภายหลัง ตื่นเช้า ฯลฯ

(-50-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 8

ประโยคข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกเวลาทำหน้าที่ขยายคำนาม

ก. เด็กสมัยนี้ชอบเถียงพ่อแม่	(ดูคำตอบหน้า 51)
ข. เพราะเขานอนดีจึงตื่นสาย	(ดูคำตอบหน้า 52)
ค. เขามาช้าฉันจึงรอนาน	(ดูคำตอบหน้า 53)

(-51-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 8

เลือกข้อ ก. ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. “เด็กสมัยนี้ชอบเถียงพ่อแม่” มีคำวิเศษณ์บอกเวลาคือ คำว่า “สมัยนี้” ซึ่งขยายคำนาม คือคำว่า “เด็ก” เป็น “เด็กสมัยนี้”

เลือกคำตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 9 ต่อไปได้

(-52-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 8

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคในข้อ ข. “เพราะเขานอนดิกลงเตียง” มีคำวิเศษณ์บอกเวลาคือคำว่า “ดิกลง” กับ “เตียง” ซึ่งทั้งสองคำทำหน้าที่ขยายคำกริยา

“ดิกลง” ขยายคำว่า “นอน” เป็น “นอนดิกลง”

“เตียง” ขยายคำว่า “ดิกลง” เป็น “ดิกลงเตียง”

ถ้าเข้าใจแล้วพลิกกลับไปทบทวนบทเรียนในกรอบที่ 8 โดยละเอียด แล้วเลือกคำตอบใหม่

(-53-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 8**เลือกข้อ ค. ไม่ถูกต้อง**

ประโยคข้อนี้คือ “เขามาช้าฉันจึงรอนาน” ในประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอกเวลาคือคำว่า “ช้า” กับ “นาน” ซึ่งทั้งสองคำนี้ทำหน้าที่ขยายคำกริยา คือคำว่า “ช้า” กับคำว่า “รอ”

“ช้า” ขยายคำว่า “มา” เป็น “มาช้า”

“นาน” ขยายคำว่า “รอ” เป็น “รอนาน”

ทบทวนเนื้อหาในกรอบที่ 8 ให้เข้าใจอีกครั้ง แล้วพิจารณาเลือกคำตอบใหม่

(-54-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 9-10

5. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกสถานที่ได้ถูกต้อง
6. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่
7. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกสถานที่กับบุพบทได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 9-11)

(-55-)

กรอบที่ 9

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 3 คือคำวิเศษณ์บอกสถานที่ หมายถึง คำวิเศษณ์ที่ใช้บอกสถานที่ ได้แก่
บน ล่าง ใต้ เหนือ ริม ใน ช้าย ขวา กลาง ไกล ใกล้ เป็นต้น

ตัวอย่าง

“เด็ก ๆ ดูโทรทัศน์อยู่ที่ชั้นล่าง”

คำว่า “ล่าง” ขยายคำว่า “ชั้น”

“ด้านขวาของเธอเป็นส่วนสาธารณะ”

คำว่า “ขวา” ขยายคำว่า “ด้าน”

“เขาเป็นคนใต้จึงพูดเร็ว”

คำว่า “ใต้” ขยายคำว่า “คน”

(-56-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 9

คำว่า “ริม” ขอบใดเป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่

ก. คุณพ่อชอบนั่งเล่นริมสระน้ำ (ดูคำตอบหน้า 57)

ข. ลูกชายของฉันยืนอยู่แถวริม (ดูคำตอบหน้า 58)

ค. คุณแม่ปลูกต้นกระถินไว้ริมรั้ว (ดูคำตอบหน้า 59)

(-57-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 9**เลือกข้อ ก. ผิดครับ**

ประโยคในข้อ ก. “คุณพ่อชอบนั่งเล่นริมสระน้ำ” คำว่า “ริม” ในประโยคนี้เป็น “บุพบท” เพราะอยู่หน้านาม “สระน้ำ”

พลิกกลับไปอ่านกรอบเนื้อหาอีกสักครั้งหนึ่งคงจะดีแน่ครับ
ทุกคนสามารถผิดพลาดกันได้ พยายามต่อไปนะครับ

(-58-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 9**เลือกข้อ ข. ถูกแล้วครับ**

ประโยคในข้อ ข. “ลูกชายของฉันทันยืนอยู่แถวริม” คำว่า “ริม” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่และขยายคำที่อยู่ข้างหน้า ในประโยคนี้ “ริม” ขยายคำว่า “แถว”

เก่งมาก ๆ เลย ทำกรอบที่ 10 ต่อไปเลยครับ

(-59-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 9**ตอบ ค. ผิดแล้วครับ**

จากประโยคข้อ ค. “คุณแม่ปลูกต้นกระถินไว้ริมรั้ว” ในประโยคนี้คำว่า “ริม” ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกสถานที่ แต่เป็น “บุพบท” ซึ่งอยู่หน้านามคือคำว่า “รั้ว”

ทบทวนใหม่อีกครั้งนะครับ ในกรอบที่ 9 ยิ่งทบทวนมากยิ่งมีความรู้มากยิ่งขึ้น อย่าท้อแท้นะครับ

(-60-)

กรอบที่ 10

คำวิเศษณ์บอกสถานที่ถ้ามีค่านามหรือสรรพนามต่อท้ายจะกลายเป็นคำบุพบท ดังตัวอย่าง

1. จังหวัดเชียงรายอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทย

จากประโยคที่ 1 คำว่า “เหนือ” เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่ ขยายคำว่า “ทิศ”

2. จังหวัดเชียงรายอยู่เหนือเชียงใหม่ขึ้นไป

จากประโยคที่ 2 คำว่า “เหนือ” เป็นคำบุพบทนำหน้าค่านาม “เชียงใหม่”

3. บ้านของเขาอยู่ไกลมาก

จากประโยคที่ 3 คำว่า “ไกล” เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่ ขยายคำว่า “อยู่”

4. เขาอยู่ไกลบ้าน

จากประโยคที่ 4 คำว่า “ไกล” เป็นคำบุพบทนำหน้าค่านาม “บ้าน”

(-61-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 10

ประโยคใดมีวิเศษณ์บอกสถานที่

ก. บ้านเขาอยู่ไกล (ดูคำตอบหน้า 62)

ข. โรงเรียนอยู่ใกล้วัด (ดูคำตอบหน้า 63)

ค. ปากกาวางอยู่บนโต๊ะเธอ (ดูคำตอบหน้า 64)

(-62-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 10

เลือกข้อ ก. ถูกต้องครับ

ประโยค “บ้านเขาอยู่ไกล” คำว่า “ไกล” เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่ แต่ถ้าคำว่า “ไกล” อยู่หน้าคำนามจะกลายเป็น “บุพบท” ดังตัวอย่าง

“บ้านเขาอยู่ไกล” คำว่า “ไกล” เป็น วิเศษณ์บอกสถานที่
 “บ้านเขาอยู่ไกลถนน” คำว่า “ไกล” เป็น บุพบท

ข้อสังเกต คำวิเศษณ์เมื่อนำหน้านามหรือสรรพนามจะกลายเป็นบุพบท ดังตัวอย่างข้างบน

(-63-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 10

เลือกข้อ ข. ตอบผิดครับ

ประโยค “โรงเรียนอยู่ใกล้วัด” จากประโยคนี้ คำว่า “ใกล้” ไม่ใช่วิเศษณ์บอกสถานที่ แต่เป็นบุพบท เพราะนำหน้านาม “วัด” ดังตัวอย่าง

“โรงเรียนอยู่ใกล้วัด” คำว่า “ใกล้” เป็น บุพบท
 “โรงเรียนอยู่ใกล้” คำว่า “ใกล้” เป็น วิเศษณ์ (บอกสถานที่)

ข้อสังเกต แล้วเปรียบเทียบให้ทีนะครับ ดูตำแหน่ง หน้าที่ของคำว่าเป็นอย่างไรแล้วจะเข้าใจ ควรพลิกดูกรอบที่ 10 ด้วย แล้วพลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 65 “เราเชื่อมั่นในตัวคุณว่าคุณต้องทำได้”

(-64-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 10

ข้อ ค. ข้อนี้ตอบผิดครับ

ประโยค “ปากกาวางอยู่บนโต๊ะเธอ” ประโยคนี้คำว่า “บน” เป็นบุพบท เพราะนำหน้านาม “โต๊ะเธอ” ไม่ใช่วิเศษณ์ ดูการเปรียบเทียบดังนี้

“ปากกาวางอยู่บนโต๊ะเธอ”	คำว่า “บน” เป็น “บุพบท”
“ปากกาวางอยู่ข้างบน”	คำว่า “บน” เป็น “วิเศษณ์บอกสถานที่”

เปิดไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริมหน้า 65 จะเข้าใจยิ่งขึ้น

(-65-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 10

คำบางคำนอกจากทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่แล้วยังสามารถทำหน้าที่เป็นบุพบทได้ ถ้าอยู่หน้าคำนามหรือคำสรรพนาม จะต้องสังเกตให้ละเอียด ดังตัวอย่าง

- พ่อพักผ่อนอยู่ชั้นบน คำว่า “บน” เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่ซึ่งขยายคำว่า “ชั้น”
- ลิงอยู่บนต้นไม้ คำว่า “บน” ในประโยคนี้เป็นคำบุพบทนำหน้าคำนาม “ต้นไม้”

อ่านเข้าใจแล้วกลับไปศึกษาในกรอบที่ 10 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่
“คุณต้องทำได้ เพราะคุณมีความพยายามดีมาก”

(-66-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 11-12

8. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกปริมาณได้ถูกต้อง
9. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ

(แบบทดสอบข้อ 12-13)

(-67-)

กรอบที่ 11

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 4 คือคำวิเศษณ์บอกปริมาณ ซึ่งอาจเป็นตัวเลข หรือจำนวนโดยปริมาณก็ได้ เช่น น้อย มาก เล็กน้อย นิดหน่อย หลาย ทั้งหลาย ทั้งมวล ทั้งสิ้น ทั้งปวง ทุก ทุกๆ เดี่ยว เป็นต้น ตัวอย่าง

“วันนี้นักเรียนไม่มาโรงเรียนหลายคน”

“เขาเป็นทายาทคนเดียวของตระกูล”

“แม่น้าเจ้าพระยาเกิดจากแคว 4 สาย”

จากประโยคข้างต้นนี้คำว่า “หลาย, เดี่ยว, 4” เป็นคำวิเศษณ์บอกจำนวน

(-68-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 11

คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใด ไม่ใช่ คำวิเศษณ์บอกปริมาณ

ก. นักเรียนทุกคนฟังทางนี้ (ดูคำตอบหน้า 69)

ข. เขาไม่ชอบอยู่ห้องเล็ก ๆ (ดูคำตอบหน้า 70)

ค. ผู้หญิงคนนั้นกินข้าวจุ (ดูคำตอบหน้า 71)

(-69-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 11

เลือกข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. “นักเรียนทุกคนฟังทางนี้” จากประโยคนี้นี้คำว่า “ทุก” เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ ตัวอย่าง

คำว่า “ทุก”	หมายถึง	“ทั้งหมด”
คำว่า “นักเรียนทุกคน”	หมายถึง	“นักเรียนทั้งหมด”

พลิกกลับไปอ่านเนื้อหาในกรอบที่ 11 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่
 “ผู้ที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่มีความพยายามและไม่ท้อถอย”

(-70-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 11

เลือกข้อ ข. ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ข. “เขาไม่ชอบอยู่ในห้องเล็ก ๆ” จากประโยคนี้นี้คำว่า “เล็ก ๆ” ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกปริมาณ แต่เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ ซึ่งบอกขนาดของห้อง (ห้องเล็ก ๆ)

เก่งมาก ทำกรอบที่ 12 ได้เลย

(- 71 -)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 11**เลือกข้อ ค. ผิดครับ**

จากประโยคในข้อ ค. “ผู้หญิงคนนั้นกินข้าวจุ” ประโยคนี้คำว่า “จุ” เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ ซึ่งคำว่า “จุ” หมายความว่า “มาก” ขยายคำว่า “กิน”

“กินจุ” หมายถึง “กินได้มาก”

“กินข้าวจุ” หมายถึง “กินข้าวได้มาก”

บททวนเนื้อหาในกรอบที่ 11 อีกครั้งแล้วเลือกคำตอบใหม่
“คุณเป็นคนหนึ่งที่มีความพยายามซึ่งต้องประสบความสำเร็จแน่นอน”

(-72-)

กรอบที่ 12

คำบางคำนอกจากทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณแล้ว เมื่อเปลี่ยนหน้าที่สามารถเปลี่ยนเป็นคำกริยาได้ ดังตัวอย่าง

“เขาเป็นคนพูดมาก”	คำว่า “มาก” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์ บอกจำนวน ขยายคำว่า “พูด”
“คะแนนของเขามากกว่าของฉัน”	คำว่า “มาก” ในประโยคนี้ทำหน้าที่เป็นกริยา ของประโยค

(-73-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 12

คำว่า “น้อย” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ

ก. เขาเป็นคนพูดน้อย	(ดูคำตอบหน้า 74)
ข. การบ้านวันนี้น้อยกว่าเมื่อวาน	(ดูคำตอบหน้า 75)
ค. วันปีใหม่รถในกรุงเทพมหานครน้อยมาก	(ดูคำตอบหน้า 76)

(-74-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 12

ตอบข้อ ก. ถูกต้อง เก่งมาก

จากประโยคในข้อ ก. “เขาเป็นคนพูดน้อย” ประโยคนี้คำว่า “น้อย” เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ ขยายคำกริยาคือคำว่า “พูด”

เลือกคำตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 13 ต่อไปได้

(-75-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 12

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคในข้อ ข. “การบ้านวันนี้น้อยกว่าเมื่อวาน” จากประโยคนี้คำว่า “น้อย” ทำหน้าที่เป็น “กริยา” ของประโยค ไม่ใช่ คำวิเศษณ์บอกปริมาณ

พลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 77

“ต้องสู้...ต้องสู้จึงจะชนะ”

(-76-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 12

ตอบข้อ ค. ไม่ถูกต้องครับ

จากประโยคในข้อ ค. “วันปีใหม่รถในกรุงเทพฯ น้อยมาก” จากประโยคคำว่า “น้อย” ทำหน้าที่เป็น “กริยา” ของประโยค ไม่ใช่ คำวิเศษณ์บอกปริมาณ

บททวนในกรอบซ่อมเสริม หน้า 77 ชัยชนะอยู่ข้างหน้าคุณนะ

(-77-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 12

คำบางคำนอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณแล้ว ยังสามารถทำหน้าที่เป็นคำกริยาได้ จะต้องพิจารณาและสังเกตให้ดี ถ้าขยายคำอื่นจะเป็นคำวิเศษณ์ แต่ถ้าทำหน้าที่เป็นภาคแสดงจะเป็นคำกริยา ตัวอย่างเช่น

“วันนี้คนน้อยกว่าเมื่อวาน”

“เขากินน้อยจึงผอม”

คำว่า “น้อย” ในประโยคนี้เป็นคำกริยา

คำว่า “น้อย” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกปริมาณ
ซึ่งขยายคำกริยา “กิน”

เข้าใจแล้วใช่ไหมครับ ดีมาก ทำกรอบที่ 13 ต่อไปได้เลย

(-78-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 13-15

10. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
11. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ
12. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะกับคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 14-16)

(-79-)

กรอบที่ 13

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 5 คือคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ หมายถึงคำวิเศษณ์ที่บอกกำหนดความชัดเจนว่าเป็นสิ่งนั้นสิ่งนี้อย่างเดียว หรือเป็นเช่นนั้นเช่นนั้นอย่างเดียว ไม่เป็นอย่างอื่น เช่นคำว่า นี่ นี่ นั้น นั้น โน่น โนน ดังนี้ ดังนั้น ที่เดียว แท้จริง แน่นอน เอง เช่นนี้ เช่นนั้น เหล่านี้ เหล่านั้น อย่างนี้ อย่างนั้น เป็นต้น

ข้อควรจำ คำวิเศษณ์ต้องขยายคำอื่นด้วย เช่น ฉันเอง บ้านนั้น เรอนั้นแหละ

(-80-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 13

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ

ก. นั้นเป็นรถคันใหม่ของฉัน	(ดูคำตอบหน้า 81)
ข. ในแม่น้ำนี้มีกระช่ออาศัยอยู่	(ดูคำตอบหน้า 82)
ค. โนนคือแนวเขากันพรมแดน	(ดูคำตอบหน้า 83)

(-81-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 13

เลือกข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. “นั่นเป็นรถคันใหม่ของฉัน” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ แต่มีคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะคือคำว่า “นั่น” ซึ่งแทนคำว่า “รถคันใหม่” ไม่ได้ขยายส่วนใดของประโยค

หลักการง่าย ๆ ระหว่างคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ กับคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ คือคำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำอื่น ๆ ส่วนสรรพนามจะใช้แทนคำนาม

เปิดไปศึกษาในกรอบที่ 13 แล้วเลือกคำตอบใหม่ พยายามทำความเข้าใจให้ได้
เชื่อว่าคุณต้องทำได้ ขอให้โชคดี

(-82-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 13

เลือกข้อ ข. ถูกต้อง เก่งมาก

จากประโยค “ในแม่น้ำนี้มีกระช่ออาศัยอยู่” คำว่า “นี้” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ เพราะขยายคำว่า “แม่น้ำ” เป็น “แม่น้ำนี้” บอกความชี้เฉพาะลงไปว่าไม่ใช่แม่น้ำอื่น

ทำกรอบที่ 14 ต่อไปได้เลย

(-83-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 13

เลือกข้อ ค. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยค “โน่นคือแนวเขากันพรมแดน” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ แต่มีคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ คือคำว่า “โน่น” ซึ่งใช้แทน “แนวเขา”
หลักการสังเกต คำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำอื่น ส่วนสรรพนามจะใช้แทนคำอื่น ดังตัวอย่าง

1. นอนคือห้างสรรพสินค้า (คำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ) “นอน” แทน “ห้างสรรพสินค้า”
2. ต้นไม้โน้นมีอายุหลายร้อยปี (คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ) “นอน” ขยาย “ต้นไม้”

พลิกไปศึกษากรอบที่ 13 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่ ขอเอาใจช่วยให้คุณทำได้สำเร็จ

พยายามต่อไปนะครับ

(-84-)

กรอบที่ 14

คำบางคำทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ บางครั้งก็สามารถทำหน้าที่เป็นสรรพนามบอกความชี้เฉพาะได้ แต่มีข้อสังเกตว่าถ้าเป็นคำวิเศษณ์จะต้องประกอบหรือขยายคำอื่น ตัวอย่าง

“นั่นคือวัดพระแก้ว” คำว่า “นั่น” เป็นสรรพนามใช้แทน “วัดพระแก้ว”

“ฉันไม่ชอบหมอนั่น” คำว่า “นั่น” เป็นวิเศษณ์ขยายคำนาม “หมอ”

(-85-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 14

คำว่า “นี้” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ

ก. นี่หรือคือเพื่อนเธอ (ดูคำตอบหน้า 86)

ข/คนในรูปนี้เป็นใคร (ดูคำตอบหน้า 87)

ค. เขาบอกว่านี่คือรถของเขา (ดูคำตอบหน้า 88)

(-86-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 14**เลือกข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง**

ประโยคในข้อ ก. “นี่หรือคือเพื่อนเธอ” คำว่า “นี่” ในประโยคนี้เป็นคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ เพราะไม่ได้ขยายคำใดเลย หากขยายคำอื่น ๆ จึงจะเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ เช่น บ้านนี้ คนนี้ จังหวัดนี้ รายการนี้ เป็นต้น

ศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 89 อีกครั้ง อย่าลดความพยายามนะครับ

(-87-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 14**เลือกข้อ ข. ถูกต้อง**

จากประโยคในข้อ ข. “คนในรูปนี้เป็นใคร” คำว่า “นี่” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ซึ่งขยายคำว่า “รูป” เป็น “รูปนี้”

เก่งมาก ตอบได้ถูกต้องให้ทำกรอบที่ 15 ต่อไปได้เลย

(-88-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 14

เลือกข้อ ค. ตอบผิดครับ

จากประโยคในข้อ ค. “เขากล่าวว่านี่คือรถของเขา” คำว่า “นี้” ในประโยคนี้ ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ เพราะไม่ได้ขยายคำใด ๆ แต่เป็นคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ
ดูการเปรียบเทียบ

- นี่คือรถของเขา คำว่า “นี้” เป็นคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ
- รถนี้เป็นของเขา คำว่า “นี้” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ขยายคำว่า “รถ”

ถ้าเข้าใจแล้วพลิกไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 89 ไซค์ที่อยู่ข้างหน้าครับ

(-89-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 14

คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะคล้ายกับคำสรรพนามบอกความชี้เฉพาะ ต่างกันที่คำวิเศษณ์ต้องขยายคำอื่น ส่วนคำสรรพนามจะใช้แทนนามหรือสรรพนามด้วยกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เขากล่าวว่านี่คือรถของเขา คำว่า “นี้” เป็นคำสรรพนามแทนคำนาม “รถ”
เธออยู่ที่บ้านนี้ คำว่า “นี้” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม “บ้าน”
คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะมีอีกหลายคำเช่น นี่ นั้น นั่น โน่น โน้น เอง นั่นเอง นั่นแหละ เป็นต้น

ถ้าเข้าใจแล้วทำกรอบที่ 15 ต่อไปได้เลย ขอเอาใจช่วยนะครับ

(-90-)

กรอบที่ 15

คำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะนอกจากจะใช้ประกอบหรือขยายคำนามและคำสรรพนามแล้ว ยังสามารถประกอบหรือขยายคำกริยาและคำวิเศษณ์ด้วยกันได้อีกด้วย

ตัวอย่าง

1. ฉันชอบบ้านนี้	ขยายนาม “บ้าน”
2. ใครต้องการทราบอะไรไปถามเขานั้น	ขยายสรรพนาม “เขา”
3. รองเท้าของเธออยู่นั้น	ขยายกริยา “อยู่”
4. เขาสอบตกเพราะชี้เกียจนั่นเอง	ขยายวิเศษณ์ “นั้น”

(-91-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 15

คำว่า “เอง” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

ก. อาหารกลางวันฉันทำเอง	(ดูคำตอบหน้า 92)
ข. เขาเองเป็นคนพูดเสียงดัง	(ดูคำตอบหน้า 93)
ค. เธอได้รับรางวัลเรียนดีปีนี้เอง	(ดูคำตอบหน้า 94)

(-92-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 15

ตอบข้อ ก. ถูกต้อง เก่งมาก

จากประโยคในข้อ ก. “อาหารกลางวันฉันทำเอง” คำว่า “เอง” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะซึ่งขยายคำกริยาคือคำว่า “ทำ”

คำว่า “เอง” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ หมายถึง “ตามลำดับ, นี่แหละ, นั้นแหละ, ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่น ๆ

ตอบถูกต้อง พลิกต่อไปทำกรอบที่ 16 ได้เลย

(-93-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 15

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

ประโยคในข้อ ข. คือ “เขาเองเป็นคนพูดเสียงดัง” คำว่า “เอง” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำสรรพนามคือคำว่า “เขา”

ทบทวนเนื้อหาใหม่อีกครั้งในกรอบที่ 15 จากนั้นเลือกคำตอบใหม่ ขอให้โชคดี

(-94-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 15**เลือกข้อ ค. ผิดครับ**

สำหรับประโยคในข้อนี้คือ “เธอได้รับรางวัลเรียนดีปีนี้อเอง” คำว่า “เอง” ในข้อนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ด้วยกันคือคำว่า “นี้” ซึ่งคำว่า “นี้” ก็เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะเช่นกันแต่ทำหน้าที่ขยายคำนามคือคำว่า “ปี”

อ่านคำอธิบายแล้วพลิกกลับไปทบทวนในกรอบที่ 15 แล้วเลือกคำตอบใหม่

(-95-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 16-18

13. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
14. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ
15. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะกับคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 17-19)

(-96-)

กรอบที่ 16

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 6 คือวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคำถาม แต่ไม่ต้องการคำตอบ ได้แก่คำว่า ใคร อะไร ไหน ใด เป็นต้น

ตัวอย่าง

1. เธอจะทำงานอะไรก็ได้
2. ประเทศไทยไหนก็ไม่สบายเหมือนประเทศเรา
3. เขาจะมาเวลาใดก็ช่างเขาเถอะ
4. เขาจะไปพักบ้านใครฉันไม่รู้

จากประโยคทั้ง 4 ข้างบนนี้ เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะซึ่งคล้ายกับคำวิเศษณ์บอกคำถามต่างกันที่ไม่ต้องการคำตอบ

(-97-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 16

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

ก. เธอจะไปพักที่บ้านใครก็ตามใจ	(ดูคำตอบหน้า 98)
ข. ใครจะไปหรือจะมาฉันก็ไม่อยากยุ่งเกี่ยว	(ดูคำตอบหน้า 99)
ค. เมื่อวานฉันพบใครคนหนึ่งที่ธนาคาร	(ดูคำตอบหน้า 100)

(-98-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 16

เลือกข้อ ก. ถูกต้อง เก่งมาก

ประโยค “เธอจะไปพักที่บ้านใครก็ตามใจ” คำว่า “ใคร” ขยายคำว่า “บ้าน” เป็นคำวิเศษณ์แนบนอน เพราะใช้ขยายคำอื่น ประโยคนี้ไม่ใช่ประโยคคำถาม แต่ก็ไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นบ้านของใคร ฉะนั้นคำว่า “ใคร” ในประโยคนี้จึงเป็น “วิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ”

ตอบถูกต้องทำกรอบต่อไปได้เลย

(-99-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 16

เลือกข้อ ข. ไม่ถูกต้อง

ประโยค “ใครจะไปหรือจะมานครี่นก็ไม่วายกยุ่งเกี่ยว” ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ มีแต่คำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ คือคำว่า “ใคร” เพราะไม่ได้ขยายคำใด คำวิเศษณ์จะต้องขยายคำอื่น ดูตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

- เงินใครก็ไม่รู้ย่ำไปหยิบนะ
- เธอขับรถใครมาก็ไม่เกี่ยวกับฉัน

คำว่า “ใคร” ทั้ง 2 ประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์ เพราะขยายคำอื่น (เงิน, รถ)

เปิดไปหน้า 101 ศึกษาในกรอบซ่อมเสริมให้เข้าใจนะครับ “เรารู้คุณเป็นคนหนึ่งที่ไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ”

(-100-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 16

เลือกข้อ ค. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยค “เมื่อวานฉันพบใครคนหนึ่งทีธนาคาร” ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ แต่มีคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ คือคำว่า “ใคร” เพราะไม่ได้ขยายคำอื่น แต่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ดูการเปรียบเทียบระหว่างคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ กับคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

- คุณพ่อไม่ต้องการพบใครทั้งนั้น (สรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ)
- คุณแม่ไปบ้านใครก็ไม่ทราบเหมือนกัน (วิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ)

เปิดไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 101 แล้วจะเข้าใจยิ่งขึ้น

(-101-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 16

หลักการสังเกตคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะกับคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะง่ายมาก ก็คือ ถ้าไม่ได้ขยายคำใดจะเป็นคำสรรพนาม แต่ถ้าขยายคำอื่นจะเป็นคำวิเศษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันไม่เห็นใครเลย คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้เป็นสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ
ไม่ใช่คำถามเพราะไม่ต้องการคำตอบ และทำหน้าที่เป็นกรรม
ของประโยค

เขาไม่ต้องการพบหน้าใครทั้งนั้น คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ
ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำนาม “หน้า”

ถ้าเข้าใจแล้วพลิกกลับไปกรอบที่ 16 แล้วเลือกคำตอบใหม่ คราวนี้คงไม่พลาดนะครับ
ขอให้โชคดี

(-102-)

กรอบที่ 17

คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะมีลักษณะคล้ายกับวิเศษณ์แสดงคำถาม ต่างกันที่คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะไม่ต้องการคำตอบ ส่วน วิเศษณ์บอกคำถามนั้นต้องการคำตอบ

ตัวอย่าง

- “วิชาอะไรฉันก็ไม่อยากเรียน”	คำว่า “อะไร” เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ
- “เธอชอบเรียนวิชาอะไร”	คำว่า “อะไร” เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม

(-103-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 17

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

ก. เธอชอบดอกไม้อะไร	(ดูคำตอบหน้า 104)
ข. ประเทศใดมีเกาะมากที่สุด	(ดูคำตอบหน้า 105)
ค. บ้านใครก็ไม่ดีเท่ากับบ้านเรา	(ดูคำตอบหน้า 106)

(-104-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 17

เลือกข้อ ก. ผิดครับ

ประโยคในข้อ ก. คือ “เธอชอบดอกไม้อะไร” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ แต่มีคำวิเศษณ์บอกคำถามเพราะต้องการคำตอบคือคำว่า “อะไร” ซึ่งขยายคำว่า “ดอกไม้” เป็น “ดอกไม้อะไร”

ตอบผิด ทบทวนบทเรียนในกรอบที่ 17 อีกครั้ง แล้วจะเข้าใจยิ่งขึ้นอีก จากนั้นเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง
ของมันผิดพลาดกันได้ ใจเย็น ๆ ค่อย ๆ คิดไปนะครับ

(-105-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 17

ตอบข้อ ข.

จากประโยคในข้อ ข. “ประเทศใดมีเกาะมากที่สุด” ประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ แต่มีคำวิเศษณ์บอกคำถามเพราะต้องการคำตอบคือคำว่า “ใด” ซึ่งขยายคำว่า “ประเทศ” เป็น “ประเทศใด”

พลิกกลับไปกรอบที่ 17 ทบทวนบทเรียนอย่างละเอียด แล้วเลือกคำตอบใหม่อีกครั้งให้ถูกต้อง

(-106-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 17**เลือกข้อ ค. ถูกต้อง**

จากประโยคในข้อ ค. “บ้านใครก็ไม่ดีเท่ากับบ้านเรา” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะคือคำว่า “ใคร” ซึ่งขยายคำว่า “บ้าน” และไม่ต้องการคำตอบ

เก่งมาก ทำกรอบที่ 18 ต่อไปได้เลยครับ

(-107-)

กรอบที่ 18

คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะคล้ายกับคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ ต่างกันที่คำวิเศษณ์จะใช้ขยายคำอื่น ๆ ส่วนสรรพนามจะใช้แทนคำนาม

ตัวอย่าง

- เธอเป็นใครฉันก็ไม่สนใจ คำว่า “ใคร” เป็นคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ
- เธอเป็นลูกใครก็ไม่สำคัญ คำว่า “ใคร” เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ ซึ่งขยายคำว่า “ลูก”

(-108-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 18

คำว่า “ใคร” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

ก. ฉันไม่อยากพบใครทั้งนั้น	(ดูคำตอบหน้า 109)
ข. เพื่อนใครฉันก็ไม่อยากรู้จัก	(ดูคำตอบหน้า 110)
ค. ฉันเห็นใครคนหนึ่งในห้องนี้	(ดูคำตอบหน้า 111)

(-109-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 18

ข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคนี้ “ฉันไม่อยากพบใครทั้งนั้น” คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ แต่เป็นคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะเพราะไม่ได้ขยายคำใด ๆ เลย

ทบทวนเนื้อหาในกรอบที่ 18 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่

(-110-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 18

ข้อ ข. ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ข. “เพื่อนใครฉันก็ไม่อยากรู้จัก” คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ ทำหน้าที่ขยายคำว่า “เพื่อน” ซึ่งเป็นคำนาม

ทำกรอบที่ 19 ต่อไปได้ ขอให้โชคดี

(-111-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 18**ข้อ ค. ตอบผิดครับ**

จากประโยคในข้อ ค. “ฉันเห็นใครคนหนึ่งในห้องนี้” คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ แต่เป็นคำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ เพราะไม่ได้ขยายคำใดเลย ถ้าหากขยายคำอื่นจึงจะเป็นคำวิเศษณ์

พลิกกลับไปอ่านบทเรียนในกรอบที่ 18 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง
อย่างเพ่งหมดกำลังใจนะครับ เราเอาใจช่วยคุณอยู่นะ

(-112-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 19-21

16. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงคำถามได้ถูกต้อง
17. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดในประโยคเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม
18. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกระหว่างคำวิเศษณ์แสดงคำถามกับคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะได้ถูกต้อง
19. นักเรียนสามารถพิจารณาแยกคำวิเศษณ์แสดงคำถามกับคำสรรพนามแสดงคำถามได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 20-22)

(-113-)

กรอบที่ 19

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 7 คือคำวิเศษณ์แสดงคำถามหรือใช้ถาม ได้แก่คำว่า ใคร อะไร ไหน ไใด อย่างไร
ทำไม ไฉน ไย ไไร

ข้อควรจำ คำวิเศษณ์จะต้องใช้ขยายคำอื่น เช่น บ้านใคร นกอะไร จังหวัดไหน เรื่องใด สิ่งไร เป็นต้น

(-114-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 19

คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดเป็น “คำวิเศษณ์แสดงคำถาม”

ก. บ้าน <u>ใด</u> ก็ไม่มีสุขเท่าบ้านเรา	(ดูคำตอบหน้า 115)
ข. ฉันจะทำ <u>อะไร</u> ก็ได้ถ้าต้องการ	(ดูคำตอบหน้า 116)
ค. เธอจะไปศึกษาที่ประเทศ <u>ไหน</u>	(ดูคำตอบหน้า 117)

(-115-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 19

เลือกข้อ ก. ผิดครับ

คำตอบผิดครับ ประโยค “บ้านใดก็ไม่มีสุขเท่าบ้านเรา” คำว่า “ใด” เป็น “วิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ” เพราะไม่ได้บอกคำถามซึ่งไม่ต้องการคำตอบ ประโยคนี้เป็นประโยคบอกเล่าธรรมดา

ยังมีโอกาสแก้ตัวครับ กลับไปทบทวนเนื้อหาในกรอบที่ 19 อีกครั้งแล้วเลือกคำตอบใหม่
เราว่าคุณต้องทำได้แน่นอน

(-116-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 19

เลือกข้อ ข. ผิดครับ

ประโยค “ฉันจะทำอะไรก็ได้ถ้าต้องการ” จากข้อความนี้คำว่า “อะไร” ไม่ใช่วิเศษณ์แต่เป็น “คำสรรพนามบอกความไม่ชี้เฉพาะ” ดูตัวอย่างเปรียบเทียบคำวิเศษณ์กับสรรพนาม

“อะไรอยู่ในกล่อง” คำว่า “อะไร” เป็น “สรรพนาม”

“นกอะไรอยู่ในกรง” คำว่า “อะไร” เป็น “วิเศษณ์” เพราะขยายคำอื่น ซึ่งในประโยคนี้ขยาย “นาม” คือ “นก”

กลับไปอ่านกรอบเนื้อหาของกรอบที่ 19 แล้วพยายามทำความเข้าใจเลือกคำตอบใหม่

(-117-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 19**เลือกข้อ ค. ถูกต้องแล้วครับ**

นี้แหละคือคำตอบที่ถูกต้อง “เธอจะไปศึกษาที่ประเทศไหน” ในประโยคนี้คำว่า “ไหน” เป็น “วิเศษณ์แสดงคำถาม” เพราะต้องการคำตอบคล้าย ๆ กับ สรรพนามแสดงคำถาม ดูการเปรียบเทียบ “ไหนคือบ้านของเธอ” คำว่า “ไหน” เป็นคำสรรพนามแสดงคำถามเพราะไม่ได้ขยายคำใด ๆ เลย

“เธอจะไปประเทศไหน” คำว่า “ไหน” เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถามเพราะประกอบ(ขยาย) คำอื่น ซึ่งในประโยคนี้ “ไหน” ขยายนาม “ประเทศ”

ทำกรอบที่ 20 ต่อไปได้เลย “คุณทำได้เยี่ยมมาก บอกแล้วไงไม่ยากเลย”

(-118-)

กรอบที่ 20

คำวิเศษณ์แสดงคำถามเป็นคำที่มีลักษณะคล้ายกับคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะต่างกันที่คำวิเศษณ์แสดงคำถามนั้นต้องการคำตอบ ส่วนคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะไม่ต้องการคำตอบ เพราะไม่ใช่คำถาม

ตัวอย่าง

- เขาเป็นคนอย่างไร	คำว่า “อย่างไร” เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม
- เขาเป็นคนอย่างไรฉันก็ไม่สนใจ	คำว่า “อย่างไร” เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

ดูการเปรียบเทียบแล้วคงเข้าใจ จงทดสอบตนเองโดยทำกรอบฝึกหัดในหน้าต่อไป

(-119-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 20

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม

ก. เขาไม่ต้องการพบหน้าใครทั้งนั้น	(ดูคำตอบหน้า 120)
ข. วิชาอะไรเขาก็สามารถเรียนได้	(ดูคำตอบหน้า 121)
ค. เธอทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลไหน	(ดูคำตอบหน้า 122)

(-120-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 20

ตอบข้อ ก. ยังไม่ถูก

จากประโยคในข้อ ก. “เขาไม่ต้องการพบหน้าใครทั้งนั้น” ในประโยคนี้ไม่มีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม แต่มีคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ เพราะไม่ต้องการคำตอบและไม่ได้แสดงคำถาม คือคำว่า “ใคร” ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำว่า “หน้า”

อ่านแล้วพิจารณาบทเรียนในกรอบที่ 20 แล้วเลือกคำตอบใหม่

(-121-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 20

ตอบข้อ ข. ผิดครับ

จากประโยคนี้ “วิชาอะไรเขาก็สามารถเรียนได้” ประโยคนี้คำวิเศษณ์คือคำว่า “อะไร” ซึ่งขยายคำว่า “วิชา”

ประโยคนี้ไม่ได้แสดงคำถามจึงไม่ต้องการคำตอบ ดังนั้นคำวิเศษณ์ในข้อนี้จึงไม่ใช่คำวิเศษณ์แสดงคำถาม แต่เป็นคำวิเศษณ์บอกความไม่ชี้เฉพาะ

พยายามต่อไป โดยทบทวนเนื้อหาในกรอบที่ 20 จากนั้นเลือกคำตอบอีกครั้งหนึ่งให้ถูกต้อง

(-122-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 20**ตอบข้อ ค. ถูกต้อง ดีมากครับ**

จากประโยคในข้อนี้ “เธอทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลไหน” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์แสดงคำถาม เพราะต้องการคำตอบ คือคำว่า “ไหน” ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำว่า “โรงพยาบาล”

เมื่อตอบถูกต้อง ทำกรอบที่ 21 ต่อไปได้

(-123-)

กรอบที่ 21

คำวิเศษณ์แสดงคำถามมีลักษณะคล้ายกับสรรพนามแสดงคำถามมาก มีข้อแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ ถ้าใช้ขยายคำอื่นจะเป็นคำวิเศษณ์ แต่ถ้าใช้แทนคำนามหรือไม่ได้ขยายคำใดจะเป็นคำสรรพนาม

ตัวอย่าง

- เธอพบใครวันนี้	คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้เป็นสรรพนามแสดงคำถามทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคไม่ได้ขยายคำใดเลย
- เด็ก ๆ ไปพักบ้านใคร	คำว่า “ใคร” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม ซึ่งในประโยคนี้ คำว่า “ใคร” ขยายคำว่า “บ้าน”

จงทดสอบตนเองจากกรอบคำถามในหน้าต่อไป

(-124-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 21

คำว่า “อะไร” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกคำถาม

ก. วันนี้พวกเธอทำอะไร	(ดูคำตอบหน้า 125)
ข. ผลไม้อะไรที่เธอชอบ	(ดูคำตอบหน้า 126)
ค. อะไรอยู่ในกล่องใบนั้น	(ดูคำตอบหน้า 127)

(-125-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 21

เลือกข้อ ก. ผิดนะครับ

จากประโยคในข้อ ก. “วันนี้พวกเธอทำอะไร” คำว่า “อะไร” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์แสดงคำถามเพราะไม่ได้ขยายคำใด ๆ เลย แต่เป็นคำสรรพนามแสดงคำถาม จะเป็นคำวิเศษณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ขยายคำอื่น ๆ ตัวอย่าง

นอะไร	} คำว่า “อะไร” ทั้ง 3 คำนี้เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถาม เพราะขยายคำอื่น (นก, เพลง, เสียง) และต้องการคำตอบ
เพลงอะไร	
เสียงอะไร	

เปิดไปหน้า 128 เพื่อศึกษาในกรอบซ่อมเสริมให้เข้าใจนะครับ

(-126-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 21

เลือกข้อ ข. ถูกต้อง เก่งมากเลย

จากประโยคในข้อนี้ “ผลไม้อะไรที่เธอชอบ” คำว่า “อะไร” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถามเพราะต้องการคำตอบ และขยายคำว่า “ผลไม้” เป็น “ผลไม้อะไร”

ตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 22 ต่อไปได้

(-127-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 21

เลือกข้อ ค. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ค. “อะไรอยู่ในกล่องใบนั้น” คำว่า “อะไร” ในประโยคนี้ไม่ใช่คำวิเศษณ์แสดงคำถาม เพราะไม่ได้ขยายคำใดเลย แต่เป็นคำสรรพนามแสดงคำถาม

เปิดไปศึกษาในกรอบซ่อมเสริม หน้า 128 ให้เข้าใจนะครับ
“เราเชื่อว่าคุณต้องทำได้ คุณก็มีความสามารถไม่เป็นรองใคร”

(-128-)

กรอบซ่อมเสริมของกรอบที่ 21

คำวิเศษณ์แสดงคำถามและคำสรรพนามแสดงคำถามคล้ายกันมาก ต่างกันคือ ถ้าเป็นคำสรรพนามจะไม่ขยายคำใด ๆ เลย จะใช้แทนนามหรือสรรพนามด้วยกัน แต่ถ้าขยายคำอื่นเมื่อใดแล้วจะกลายเป็นคำวิเศษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- เธอเห็นอะไร – คำว่า “อะไร” ในประโยคนี้เป็นคำสรรพนาม เพราะได้ขยายคำใดเลยทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคและแสดงคำถาม
- เธออ่านหนังสืออะไร – คำว่า “อะไร” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำนาม “หนังสือ” และแสดงคำถาม

ถ้าเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งแล้ว ทำกรอบที่ 22 ต่อไปได้เลยครับ

(-129-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 22

- 20. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงคำขานรับได้ถูกต้อง
- 21. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ
- 22. นักเรียนสามารถใช้คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับได้ถูกต้องเหมาะสม

(แบบทดสอบข้อ 23-24)

(-130-)

กรอบที่ 22

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 8 คือคำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ เช่นคำว่า ครับ ค่ะ จำ จ๊ะ เจ้าขา เจ้าคะ ไฉน
ขอรับ ครับผม พระพุทธเจ้าข้า เป็นต้น ดูตัวอย่างต่อไปนี้

- ท่านเจ้าคะมีคนมาหาเจ้าคะ
- หนูจำทำอะไรอยู่หรือจ๊ะ
- แดงไฉนเปิดประตูบ้านด้วย

จงทำแบบฝึกหัดในหน้าถัดไปเพื่อทดสอบตนเอง

(-131-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 22

ข้อใดใช้คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับได้เหมาะสม

ก. แม่สะหนูกลับมาแล้ว	(ดูคำตอบหน้า 132)
ข. สวัสดิ์ดีที่คุณสบายดีหรือคะ	(ดูคำตอบหน้า 133)
ค. มีคนมาหาคุณผู้หญิงเจ้าคะ	(ดูคำตอบหน้า 134)

(-132-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 22

เลือกข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ก. “แม่ฮะหนูกลับมาแล้ว” คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับคือคำว่า “ฮะ” ซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงจะใช้ เหมาะสำหรับผู้ชายมากกว่า ผู้หญิงควรใช้คำว่า “คะ” แทนคำว่า “ฮะ”

ไม่เป็นไร คนเราผิดพลาดกันได้ พลิกกลับไปอ่านกรอบที่ 22 อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่
ขอให้โชคดีนะ

(-133-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 22

เลือกข้อ ข. ผิดครับ แสดงว่ายังสังเกตไม่ถี่ถ้วน

จากประโยคในข้อ ข. “สวัสดีคะคุณสบายดีหรือคะ” คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับ คือคำว่า “คะ คะ” แต่ใช้ไม่เหมาะสม สมควรจะใช้ “สวัสดีค่ะสบายดีหรือคะ” จึงจะเหมาะสมตามที่คนพูดกันทั่ว ๆ ไป

เข้าใจหรือยังครับ เพื่อเข้าใจยิ่งขึ้นพลิกกลับไปกรอบที่ 22 อีกครั้ง อ่านทบทวนเนื้อหาแล้ว
เลือกคำตอบใหม่ อย่าให้พลาดอีกนะครับ

(-134-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 22

เลือกข้อ ค. ใช่แล้ว นี่แหละคำตอบที่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ค. “มีคนมาหาคุณผู้หญิงเจ้าค่ะ” คำวิเศษณ์แสดงคำขานรับคือคำว่า “เจ้าค่ะ” จากการพิจารณาคำพูด เป็นการพูดของคนรับใช้พูดกับเจ้านายผู้หญิง ก็เหมาะสมดีแล้ว ตามฐานะของบุคคล

**คุณเป็นคนที่ละเอียดถี่ถ้วนมาก สังเกตและตอบให้ถูกต้อง
ทำกรอบที่ 23 ต่อไปได้เลย**

(-135-)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 23

- 23. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์แสดงความปฏิเสธได้ถูกต้อง
- 24. เมื่อกำหนดประโยคให้นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคำใดเป็นคำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธ

(แบบทดสอบข้อ 24-25)

(-136-)

กรอบที่ 23

คำวิเศษณ์ชนิดที่ 9 คือคำวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ ได้แก่คำว่า ไม่ ไม่ใช่ มิใช่ ห้ามมิใช่
บ บ ไป เป็นต้น

ตัวอย่าง

- เขามิได้ทำตามคำสัญญาที่บอกไว้
- เสียชีพไปเสียลิ้น ชื่อก้องเกียรติงาม
(ไป แปลว่า ไม่)

เมื่อเข้าใจแล้วให้ทำแบบฝึกหัดในกรอบฝึกหัดหน้าต่อไปได้เลย

(-137-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 23

คำว่า “ใช่” ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกการปฏิเสธ

- ก. บ้านนี้ต้องใช่บ้านของเธอแน่ ๆ (ดูคำตอบหน้า 138)
- ข. ใช่ แล้วรถคันนี้เป็นของฉันเอง (ดูคำตอบหน้า 139)
- ค. ทรัพย์สินสมบัติใช่จะหามาได้ง่าย ๆ (ดูคำตอบหน้า 140)

(-138-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 23

ถ้าเลือกข้อ ก. ยังไม่ถูก

จากประโยค “บ้านนี้ต้องใช้บ้านของเธอแน่ ๆ” คำว่า “ใช้” ในข้อนี้ไม่ได้แสดงการปฏิเสธ แต่เป็นการแสดงให้เห็นว่า “ถูกต้อง” เป็นประโยคบอกเล่า

ถ้าตอบผิดพลิกกลับไปกรอบที่ 23 อีกครั้งแล้วตอบใหม่
อย่าเพ่งหมุดกำลังใจนะครับ

(-139-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 23

ผู้ที่เลือกข้อ ข. แสดงว่ายังไม่เข้าใจ ยังตอบผิดอยู่นะครับ

จากประโยคในข้อ ข. “ใช้แล้วรถคันนี้เป็นของฉันเอง” คำว่า “ใช้” ในประโยคนี้ แสดงการยอมรับไม่ใช่ปฏิเสธ

พลิกกลับไปอ่านกรอบที่ 23 อีกครั้งเพื่อความเข้าใจแล้วเลือกคำตอบใหม่
เราเอาใจช่วยคุณอยู่นะครับ พยายามต่อไปครับ

(-140-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 23**ถ้าเลือกข้อ ค. ถูกต้องครับ**

จากประโยคในข้อ ค. “ทรัพย์สินสมบัติใช้จะหาได้ง่าย ๆ” คำว่า “ใช้” ในประโยคนี้แสดงการปฏิเสธ หมายถึง “ทรัพย์สินสมบัติไม่ได้หาได้ง่าย ๆ” การใช้คำว่า “ใช้” แสดงการปฏิเสธมีอยู่พอสมควร แต่ไม่ค่อยนิยม นอกจากในคำประพันธ์หรือบทประพันธ์ต่าง ๆ เช่น

“ความคิดนี้ใช้ความคิดของเธอแต่เป็นความคิดของฉัน”

คำว่า “ใช้” ในประโยคนี้ หมายความว่า “ไม่ใช่”

เก่งมากครับ ทำกรอบต่อไปได้เลย

(-141-)

หน่วยที่ 3
หน้าที่ของคำวิเศษณ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกรอบที่ 24-27

1. นักเรียนสามารถเลือกคำตอบที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำนามได้ถูกต้อง
(กรอบที่ 24 แบบทดสอบข้อ 26)
2. เมื่อกำหนดคำถามที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำสรรพนามนักเรียนสามารถตอบได้อย่างถูกต้อง
(กรอบที่ 25 แบบทดสอบข้อ 27)
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำกริยาได้ถูกต้อง
(กรอบที่ 26 แบบทดสอบข้อ 28-29)
4. นักเรียนสามารถเลือกตอบประโยคหรือข้อความที่มีคำวิเศษณ์ประกอบคำวิเศษณ์ด้วยกันได้
ถูกต้อง
(กรอบที่ 27 แบบทดสอบข้อ 30)

(-142-)

กรอบที่ 24

หน้าที่ของคำวิเศษณ์ คือใช้ขยายหรือประกอบกับคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ด้วยกัน

ตัวอย่างคำวิเศษณ์ขยายคำนาม

1. ฉันชอบโรงเรียนนี้ คำว่า “นี้” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะขยายคำนาม “โรงเรียน”
2. เขาเป็นคนดี คำว่า “ดี” เป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะขยายคำนาม “คน”
3. เด็ก ๆ กินขนมอะไร คำว่า “อะไร” เป็นคำวิเศษณ์แสดงคำถามขยายคำนาม “ขนม”

เมื่อเข้าใจแล้วทำแบบฝึกหัดในหน้าต่อไปได้เลย

(-143-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 24

ข้อใดมีคำวิเศษณ์ขยายนาม

ก. เขาเดินทางโดยเรือด่วน	(ดูคำตอบหน้า 144)
ข. รถไฟแล่นช้ากว่ารถยนต์	(ดูคำตอบหน้า 145)
ค. เธอชื่นชอบพูดในห้องเรียน	(ดูคำตอบหน้า 146)

(-144-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 24

เลือก ก. เก่งมาก ถูกต้อง

ประโยค “เขาเดินทางโดยเรือด่วน” คำวิเศษณ์ในประโยคนี้คือคำว่า “ด่วน” ซึ่งขยายนาม คือ “เรือ” เป็น “เรือด่วน”

ขอยกตัวอย่างประโยคที่มีวิเศษณ์ขยายนามให้ดูอีกสักเล็กน้อย

1. คนแก่นอนพักผ่อนอยู่บนบ้าน (แก่ ขยาย คน)
2. เขาเป็นครูสอนเด็กเล็ก (เล็ก ขยาย เด็ก)
3. ฉันชอบบ้านนี้เพราะอยู่ริมคลอง (นี้ ขยาย บ้าน)

ทำกรอบต่อไปได้เลยครับ

(-145-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 24

ตอบ ข. ผิดครับ

ประโยค “รถไฟแล่นช้ากว่ารถยนต์” ในประโยคนี้มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “ช้า” ซึ่งขยายคำกริยา “แล่น” ตัวอย่างประโยคที่มีวิเศษณ์ขยายกริยา

1. นักเรียนคุยเก่ง (เก่ง ขยาย คุย)
2. เต้าเดินช้า (ช้า ขยาย เดิน)
3. ลมพัดแรง (แรง ขยาย พัด)

พลิกกลับไปศึกษาในกรอบที่ 24 อีกครั้งแล้วเลือกคำตอบใหม่

“ขอให้โชคดีนะครับ ขอเอาใจช่วย”

(-146-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 24**เลือกข้อ ค. ผิดครับ**

ประโยค “เธอนี้ชอบพูดในห้องเรียน” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “นี้” ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ขยายสรรพนามคือคำว่า “เธอ” ตัวอย่างประโยคที่มีคำวิเศษณ์ขยายสรรพนาม

1. เธอเองทำให้ฉันเดือดร้อน (เอง ขยาย คุณ)
2. ท่านนี้คืออาจารย์ของกระผม (นี้ ขยาย ท่าน)

พลิกกลับไปศึกษาในกรอบที่ 24 อีกครั้ง ศึกษาให้เข้าใจแล้วเลือกคำตอบใหม่
คราวนี้คุณต้องตอบได้แน่นอน

(-147-)

กรอบที่ 25

หน้าที่ของคำวิเศษณ์อีกประการหนึ่งคือใช้ขยายหรือประกอบคำสรรพนาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เขา <u>เอง</u> เป็นเจ้าของบ้าน	คำว่า “เอง” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ขยาย
สรรพนาม “เขา”
2. เขาไม่ชอบเธอ <u>นั้นแหละ</u>	คำว่า “นั้นแหละ” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ขยาย
สรรพนาม “เธอ”
3. หนังสือของเธออยู่กับ <u>ฉันนี่</u>	คำว่า “นี่” เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ ขยาย
คำสรรพนาม “ฉัน”

(-148-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 25

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม

ก. บ้านนี้เป็นของ <u>ฉัน</u>	(ดูคำตอบหน้า 149)
ข. เด็กคน <u>นั้น</u> เป็นลูกเธอ	(ดูคำตอบหน้า 150)
ค. เขามาหา <u>ท่าน</u> นั่นเอง	(ดูคำตอบหน้า 151)

(-149-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 25

ข้อ ก. ยังไม่ถูกต้อง

“บ้านนี้เป็นของฉัน” ประโยคนี้คำวิเศษณ์คือคำว่า “นี้” ขยายคำว่า “บ้าน” ซึ่งเป็นคำนาม
ดังนั้นในประโยคนี้มีคำวิเศษณ์ขยายคำนาม

อ่านเนื้อหาในกรอบที่ 25 อีกสักครั้งแล้วทำความเข้าใจ จากนั้นเลือกคำตอบใหม่
โชคดีจริงเป็นของคุณ

(-150-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 25

ข้อ ข. ตอบผิดครับ

ในประโยค “เด็กคนนั้นเป็นลูกเธอ” มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “นั้น” ทำหน้าที่ขยายคำว่า “คน”
ซึ่งเป็นคำนาม ดังนั้นในประโยคนี้มีคำวิเศษณ์ขยายคำนาม

ทบทวนเนื้อหาในกรอบที่ 25 ใหม่อีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่

(-151-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 25**ข้อ ค. ถูกต้อง**

ประโยคข้อนี้ “เขามาหาท่านนั่นเอง” มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “นั่นเอง” ซึ่งขยายคำสรรพนาม (ท่าน) คำว่า “นั่นเอง” ในประโยคนี้ เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ

ตอบถูก เก่งมาก ทำกรอบที่ 26 ต่อไปได้เลยครับ

(-152-)

กรอบที่ 26

นอกจากคำวิเศษณ์จะทำหน้าที่ขยายหรือประกอบคำนาม และคำสรรพนามแล้ว ยังสามารถขยายคำกริยาได้อีกด้วย

ตัวอย่างคำวิเศษณ์ขยายกริยา

1. เรือแล่นช้า	“ช้า” ขยายคำว่า	“แล่น”
2. เครื่องบินบินสูง	“สูง” ขยายคำว่า	“บิน”
3. กระเป๋าสตางค์อยู่ที่นี่	“นี้” ขยายคำว่า	“อยู่”
4. ขนมห่มอแกอร่อยมาก	“มาก” ขยายคำว่า	“อร่อย”

เมื่อเข้าใจแล้วทำแบบฝึกหัดในหน้าต่อไปได้เลย

(-153-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 26

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ขยายกริยา

ก. วัวแก่กินหญ้าอ่อน	(ดูคำตอบหน้า 154)
ข. เขาเป็นคนคิดมาก	(ดูคำตอบหน้า 155)
ค. เธอนี้ชอบร้องแกเด็ก	(ดูคำตอบหน้า 156)

(-154-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 26

ตอบข้อ ก. ไม่ถูกต้อง

ประโยคในข้อนี้ “วัวแก่กินหญ้าอ่อน” มีคำวิเศษณ์สองคำคือคำว่า “แก่” กับคำว่า “อ่อน” ซึ่งทั้งสองคำนี้ขยายคำนามคือคำว่า “วัว” กับ “หญ้า”

คำว่า “แก่” ขยายคำว่า “วัว” เป็น “วัวแก่”

คำว่า “อ่อน” ขยายคำว่า “หญ้า” เป็น “หญ้าอ่อน”

ถ้าเข้าใจแล้วทบทวนในกรอบที่ 26 จากนั้นเลือกคำตอบใหม่อีกครั้ง

(-156-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 26

ตอบข้อ ข. ถูกต้อง

ประโยคในข้อนี้ “เขาเป็นคนคิดมาก” มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “มาก” ซึ่งขยายคำกริยา คือคำว่า “คิด” เป็น “คิดมาก”

ตอบได้ถูกต้อง ทำกรอบที่ 27 ต่อไปได้เลย

(-156-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 26**ตอบข้อ ค. เสียใจด้วย ตอบผิดครับ**

จากประโยคนี้ “เธอนี่ชอบรังแกเด็ก” มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “นี่” ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำสรรพนามคือคำว่า “เธอ” เป็น “เธอนี่” คำว่า “นี่” ในประโยคนี้เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ

บททวนเนื้อหาในกรอบที่ 26 ให้ละเอียดอีกครั้ง แล้วเลือกคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง
คงจะไม่ผิดอีกนะครับ

(-157-)

กรอบที่ 27

หน้าที่ของคำวิเศษณ์นอกจากจะขยายหรือประกอบคำนาม สรรพนาม และคำกริยา คำวิเศษณ์ยังทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ด้วยกันได้อีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. คุณยายป่วยหนักมาก

จากประโยคนี้ คำว่า “หนัก” เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา (ป่วย) และคำว่า “มาก” เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำว่า “หนัก” อีกทีหนึ่ง ทำให้ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์ด้วยกัน

2. เขารั้วเร็วเหลือเกิน

ประโยคนี้ก็เช่นเดียวกัน คำวิเศษณ์คือคำว่า “เร็ว” กับ “เหลือเกิน” คำว่า “เหลือเกิน” ขยายคำว่า “เร็ว”

เมื่อเรียนจบกรอบนี้แล้วทำแบบฝึกหัดหน้าถัดไปได้

(-158-)

กรอบฝึกหัดของกรอบที่ 27

ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์

ก. ม้าของเขาวิ่งเร็ว	(ดูคำตอบหน้า 159)
ข. เต่าทะเลคลานช้ามาก	(ดูคำตอบหน้า 160)
ค. เสือชอบอยู่ในป่าใหญ่	(ดูคำตอบหน้า 161)

(-159-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 27

เลือกข้อ ก. ผิดครับ

ในประโยคข้อ ก. “ม้าของเขาวิ่งเร็ว” ประโยคนี้มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “เร็ว” ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำกริยาคือคำว่า “วิ่ง” เป็น “วิ่งเร็ว”

อ่านบททวนเนื้อหาในกรอบที่ 27 อีกครั้งจากนั้นให้เลือกคำตอบใหม่

(-160-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 27

เลือกข้อ ข. ถูกแล้วครับ เก่งมาก

ในประโยคข้อ ข. “เต่าทะเลคลานช้ามาก” ในประโยคนี้คำวิเศษณ์สองคำ คือคำว่า “ช้า” และคำว่า “มาก” ซึ่งคำว่า “มาก” ขยายคำว่า “ช้า” ฉะนั้นในข้อนี้มีคำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

เมื่อทำกรอบที่ 27 ถูกต้องแล้วให้ทำแบบฝึกหัดเรื่องคำวิเศษณ์ ซึ่งอยู่ต่อจากกรอบที่ 27 นี้
เพื่อวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนบทเรียนนี้
ขอให้โชคดี ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้นะครับ

(-161-)

กรอบอธิบายคำตอบของกรอบที่ 27

เลือกข้อ ค. ยังไม่ถูกต้อง

จากประโยคในข้อ ค. “เลือกขบอยู่ในป่าใหญ่” ในประโยคนี้มีคำวิเศษณ์คือคำว่า “ใหญ่” ซึ่งขยายคำนามคือคำว่า “ป่า” เป็น “ป่าใหญ่” ดังนั้นในข้อมีคำวิเศษณ์ขยายคำนาม

ตอบผิดอย่าเพิ่งท้อ พลิกกลับไปอ่านเนื้อหาในกรอบที่ 27 อีกครั้ง จากนั้นให้เลือกคำตอบใหม่
ความพยายามอยู่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ภาคผนวก ค

- 1. แบบทดสอบ**
- 2. เฉลยแบบทดสอบ**

แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์

แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นความหมายของคำวิเศษณ์

ก. คำที่ใช้ขยายคำอื่น ๆ ในประโยค	ข. คำที่ใช้ขยายกริยาของประโยค
ค. คำที่เป็นภาคแสดงของประโยค	ง. คำที่ใช้ขยายประโยคให้สมบูรณ์ขึ้น
2. ประโยคในข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์

ก. พายุพัดแรงมาก	ข. ฝนตกหนักเมื่อคืนนี้
ค. เครื่องบินตกกลางทุ่งนา	ง. เขาเป็นเด็กหนุ่มที่เรียนเก่ง
3. คำว่า "สวย" ในข้อใดไม่ใช่คำวิเศษณ์

ก. น้องของเธอเป็นคนสวยมาก	ข. เสื้อชุดนี้สวยกว่าชุดที่ซื้อมาใหม่
ค. สาวสวยปรากฏตัวบนเวที	ง. ผิวสวยของเธอทำให้เขาหลงใหล
4. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. วันนี้อากาศหนาวมาก	ข. คุณยายชอบกินแกงจืด
ค. วันนี้เด็ก ๆ ไปโรงเรียนสาย	ง. ในตอนบ่ายอากาศร้อนมาก
5. ประโยคในข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. คุณตาเป็นคนแข็งแรง	ข. ดอกมะลิมีกลิ่นหอม
ค. โดลงบนนี้เพราะมาก	ง. เขาทำงานช้ากว่าทุกคน
6. คำว่า "ดี" ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะ

ก. เขาเป็นพลเมืองดี	ข. ทุกคนควรทำความดี
ค. เพื่อน ๆ ดีกับฉันทุกคน	ง. คะแนนของฉันดีกว่าของเธอ
7. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกเวลา

ก. รถโรงเรียนมาสายอีกแล้ว	
ข. พนักงานคนนี้สายหลายครั้ง	
ค. เวลาหมดแล้วฉันต้องวางสายแล้วนะ	
ง. นักดนตรีต้องเดินสายแสดงตามต่างจังหวัด	
8. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกเวลา

ก. เธอสายอีกแล้วนะสมชาย	ข. อาจารย์ต้องการพบเธอก่อนพัก
ค. ชีวิตของคนเราไม่เที่ยงเลย	ง. ทุกคนสงสัยว่าทำไมเธอช้ากว่าใคร ๆ

20. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกคำถาม
- ก. คุณตาชอบเลี้ยงนกอะไร
ข. เมื่อวานนี้เธอไปซื้อของกับใคร
ค. ครอบครัวของเธอพักอยู่ที่ไหน
ง. อะไรทำให้เปลี่ยนใจได้ง่ายดาย
21. คำว่า "ใคร" ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกคำถาม
- ก. เลือดตัวนี้ใครซื้อมา
ข. รองเท้าคู่นี้เป็นของใคร
ค. พรุ่งนี้ใครจะมาหาเธอ
ง. กระเป๋าใครหล่นอยู่หน้าประตู
22. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกคำถาม
- ก. ผมต้องการทราบว่าใครทำเสียงดัง
ข. หนังสือเล่มใดที่ขาดหายไปหลายหน้า
ค. ผู้ชายคนนั้นซ่อนอะไรไว้ข้างหลัง
ง. คนงานเก็บเครื่องมือซ่อมไฟฟ้าไว้ที่ไหน
23. ประโยคในข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์แสดงคำถามรับ
- ก. คุณรอผมอยู่ตรงนี้สักครู่นะ
ข. ได้ยินแล้วจะเดี๋ยวฉันจะไป
ค. ข้าพระพุทธเจ้าดีใจมากพระเจ้าข้า
ง. คนที่รอท่านอยู่ในห้องเป็นใครครับผม
24. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์แสดงความหมายปฏิเสธ
- ก. ฉันเองเป็นคนผิวดำ
ข. เธอจะไปกันก็คนก็ได้
ค. อ้อยไฉยจะปวดกันไหม
ง. เงินทองใช้ของหาง่ายนะ
25. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์แสดงความหมายปฏิเสธ
- ก. สิ่งของเหล่านี้ใช้ของเธอหรือเปล่า
ข. พอเห็นก็รู้ได้ทันทีว่าต้องใช้น้องของเธอ
ค. เขาต้องการความรักหาใช้ทรัพย์สินเงินทอง
ง. ลายมืออย่างนี้น่าจะใช้ลายมือของเธอแน่ ๆ
26. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายนาม
- ก. เมื่อคืนฝนตกหนัก
ข. เพื่อนเธอมาหาที่บ้าน
ค. สมชายเป็นคนคิดมาก
ง. นักเรียนหลายคนกำลังสอบ
27. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายกริยา
- ก. คนดีต้องมีคุณธรรม
ข. เรื่องผี ๆ สาง ๆ เขาชอบมาก
ค. คนเชื่อว่าแมวดำนำโรคร้าย
ง. รถโดยสารคนแก่ที่ทางม้าลาย
28. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำกริยา
- ก. ห้องนี้เป็นห้องบันทึกเสียง
ข. นกน้อยสร้างรังเพื่อวางไข่
ค. นักเรียนคนนี้เป็นคนเรียบร้อย
ง. วันหยุดเขามักตื่นสายเป็นประจำ
29. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำสรรพนาม
- ก. คนพูดมากคือเธอนั่นแหละ
ข. ครูโกรธเพราะเธอคุยเสียงดังมาก
ค. เพราะเธอจึงทำให้งานนี้มีปัญหา
ง. ทุกคนต้องการพบกับเธออีกสักครั้ง
30. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์
- ก. เธอเป็นนักพูดจึงพูดเก่ง
ข. เจ้าหน้าที่บางคนขาดงานบ่อย ๆ
ค. ผู้หญิงสวยเปรียบได้กับดอกไม้หอม
ง. เขาขับรถเร็วมากจนเกิดอุบัติเหตุ

เฉลยแบบทดสอบ

เฉลยแบบทดสอบ

1. ก	16. ค
2. ค	17. ข
3. ข	18. ค
4. ข	19. ข
5. ค	20. ก
6. ก	21. ง
7. ก	22. ข
8. ข	23. ก
9. ค	24. ง
10. ข	25. ค
11. ค	26. ง
12. ค	27. ข
13. ง	28. ง
14. ก	29. ก
15. ข	30. ง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายนิมิตร มั่นเภา
เกิด	วันที่ 27 พฤษภาคม พุทธศักราช 2503
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/1 ซอยอัสสัมชัญ 10 ถนนเพชรเกษม แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 8071294, 01-9076900
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี 30 หมู่ 3 แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160 โทรศัพท์ 4210016, 4218120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	ม.ศ.5 จากโรงเรียนรัตนธิเบศร จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2528	ค.บ. (ภาษาไทย) จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2539	กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดีไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร